Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 41 (1541) ♦ Четвер, 6 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

ІЗ ТЕПЛИХ КРАЇВ ПОВЕРНУВСЯ ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ.

Ласкаво просимо до рідного гнізда!

Було у двадцяті роки таке слово в російській мові (на нашу його не перекладеш) — «лишенец». Це той, кого диктатура буцімто пролетаріату позбавляла виборчих прав. «Лишенцем» нового часу — одним з небагатьох —був і Юхим Леонідович Звягільський. Тільки позбавляли його депутатської недоторканності. Як відомо, нещодавно Верховна Рада ту недоторканність йому повернула. І Юхим Леонідович повернувся в Україну.

Що в душі його, шекспірівські пристрасті чи спокій? У всякому разі, ця історія — сюжет, гідний роману. Про наш славний час.

А ми вітаємо виборців Юхима Леонідовича, які вірили в нього.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЯК КРАЩЕ УЗАКОНИТИ МІСЦЕВУ ВЛАДУ

Під час зустрічі членів Асоціації сільських, селищних та міських Рад України, а також Асоціації районних у місті Рад України з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом та заступником Голови Верховної Ради Віктором Мусіякою йшлося про хід законотворчого процесу в парламенті України. Обговорювали зокрема проблеми проектів законів про місцеве самоврядування та про Державний бюджет на 1997 рік; про державні адміністрації та про місцеві податки та збори.

Нині актуальним є питання розроблення механізму захисту прав та інтересів територіальних громад. Наприклад, проблему визначення видатків місцевих бюджетів на утримання апарату рад і місцевих органів влади намагаються розв'язати винятково за рахунок так званої «економії» — тотального скорочення апаратів органів місцевого самоврядування, що практично унеможливлює реалізацію передбачених законодавством повноважень рад.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

Права людини у контексті національної безпеки

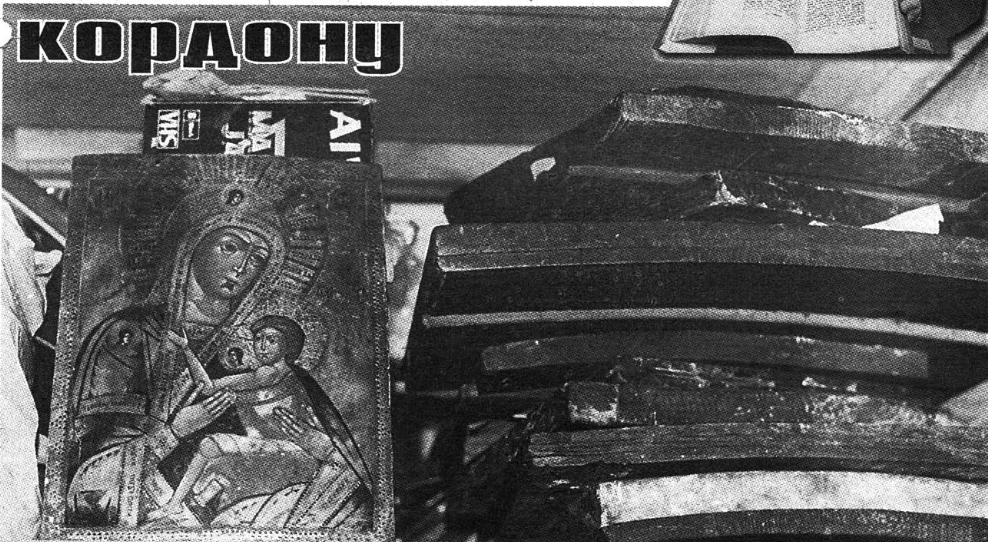
Ранкове і денне засідання 5 березня

Сесія продовжила обговорення проектів закону про уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

Цікаво, що і ліві, і праві, акцентуючи на необхідності прийняття такого закону, передусім вели своєрідну політрозминку перед майбутніми виборчими баталіями. Адже зрозуміло, невиплати зарплати, пенсій, урізання передбачених законом пільг —порушення конституційних прав людини.

(Закінчення на 2-й стор.).

Культура: з обох боків кордону

Сьогодні різні ділки-спритники намагаються контрабандним шляхом вивезти художньо цінні речі за кордон і заробити на тому добрячі гроші. Звісно, нерідко їхні «вояжі» закінчуються вже під час митного контролю. Усі цінності, конфісковані на митницях, згідно з чинним законодавством мають потрапляти в наші музеї. Та здебільшого вони припадають пилом, псуються на митних складах. Ні, митники в даному разі ні при чому — вони ще й просять-нагадують, щоб мистецькі твори чимскоріше забрали. Але наші музеї, які ледве животіють, не можуть поповнити свої фонди новими надбаннями.

Чому так сталося? Про це читайте на 6-й стор.

І Кучма з весною в Молдову летить

Президент Леонід Кучма 11-12 березня побуває з першим офіційним візитом у Республіці Молдова. Поїздка має стати важливим кроком до поглиблення українсько-молдовського співробітництва в політичній, економічній, культурній і науковій галузях. Заплановано зустрічі Леоніда Кучми з Президентом Республіки Молдова Петру Лучинським, заступником голови парламенту Думитру Моцпаном і Прем'єр-міністром Іоном Чубуком, а також підписання низки двосторонніх документів, зокрема декларації про створення митного союзу, угоди про співробітництво прикордонних областей.

Яке ж свято без протесту?

Сьогодні, напередодні Міжнародного жіночого дня, ліві сили київського регіону збираються провести в столиці «марш протесту жінок-трудівниць проти голоду та злиднів».

Як повідомив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» координатор блоку лівих сил київського району Василь Арестов, учасники акції мають намір зібратися на Бессарабській площі, пройти колонами Хрещатиком та завершити її масовим мітингом біля Київської міськадміністрації. Він зазначив, що голова столичної міськадміністрації Олександр Омельченко не дав дозволу на проведення маршу. Але, за словами Арестова, акція протесту відбудеться.

Нові члени Руху за народ

Президент концерну «Денді» Михайло Бродський, президент ЗАТ «Киевские ведомости» Віктор Чайка стали членами Народного Руху України. Крім них отримали партквитки народний депутат Віктор Терен і віце-президент Академії оригінальних ідей, кандидат сільськогосподарських наук Петро Харченко, повідомляє «Інтерфакс-Україна». За словами лідера Руху В. Чорновіла, поки що не розв'язано питання про «формальне членство» в Русі Олександра Савченка, який нині виконує обов'язки директора ЄБРР.

У номер

ЯК КРАЩЕ УЗАКОНИТИ МІСЦЕВУ ВЛАДУ

(Початок на 1-й стор.).

Учасники зустрічі погодились, що проблеми, порушені на зустрічі, певною мірою врегульовані в законопроекті про місцеве самоврядування в Україні. Однак ряд статей потребують доопрацювання. Пропозиції щодо цього були детально обговорені і прийняте рішення, що вони будуть враховані в остаточній редакції Закону.

Прес-служба Верховної Ради України.

Із теплих країв повернувся Звягільський...

(Початок на 1-й стор.).

На запитання, де можна знайти Юхима Звягільського, директор донецької шахти імені Засядька Валентин Грязнов коротко відповів: «У лазні». Була майже сьома година вечора, і народний депутат України щойно виїхав на-гора після п'ятигодинного перебування в лаві. Перший робочий день Юхима Звягільського на батьківщині розпочався о шостій ранку, з першого наряду, на якому голову ради орендарів зустріли квітами, традиційним короваєм і вишитими рушниками. Розчулений, він подякував колективу за віру і за підтримку — адже саме з ініціативи «засядьківців» було зібрано майже 40 тисяч підписів під закликом про повернення опальному політикові депутатської недоторканності.

— Всі свої зусилля зосереджу на виконанні депутатських обов'язків, на захисті інтересів гірників у парламенті, — заявив, виступаючи перед шахтарями, Юхим Звягільський.

Він також пообіцяв, що за його сприяння шахта працюватиме ще краще, а її робітники зароблятимуть іще більше. І це не просто слова: дібрані й розставлені колишнім директором керівні кадри виправдали покладені надії — «засядьківці» стабільно видають на-гора щодоби 5 — 6 тисяч тонн палива, виплачують зарплату день у день, при цьому не отримуючи ані копійки з державного бюджету. Втім, успіхи успіхами, а деякі критичні зауваження голова ради орендарів, оглядаючи підземне господарство, таки зробив.

Його досвід стане в пригоді і місту, і області, вважає мер Донецька Володимир Рибак.

— За двадцять років спільної з Юхимом Леонідовичем роботи, — каже він, — я не зустрічав людей, які б поскаржилися, що звернулися до нього і не отримали допомоги. Він один із небагатьох депутатів, хто найбільш суттєво сприяв розв'язанню проблем регіону.

По тому народний депутат продовжив прийом виборців у робочому кабінеті — і кабінет, і табличка на ньому залишалися незмінними всі ці роки, зустрівся з господарським активом району. І поки навколо можливих призначень Юхима Звягільського точаться різноманітні припущення, сам він висловлює неприхований жаль з приводу того, що свого часу дав згоду на роботу в уряді: «Мене туди більше не заманиш». Як би не склалися обставини, на думку незалежної профспілки гірників шахти імені Засядька, 10-тисячний колектив на майбутніх виборах не забуде, хто саме прислухався до їхнього голосу і посприяв поверненню їхньому обранцеві депутатської недоторканності.

P. S. Коли матеріал було підготовлено до друку, наш донецький кореспондент зустрілася із Ю. Звягільським.

У короткому інтерв'ю Юхим Леонідович зізнався, що навіть за рубежем залишався уважним читачем парламентської газети і позитивно оцінив законодавчу діяльність Верховної Ради.

—Я вдячний народним депутатам за прийняте рішення, за відновлення справедливості, — заявив Юхим Звягільський. — Попереду копітка, важка праця в парламенті, треба увійти в колію, ознайомитися з багатьма документами. Моя найбільша мрія — поліпшити добробут гірників, продовжити життя шахти, де я є головою ради орендарів. І, звичайно, виконати всі накази виборців, які мені давалися. Жодних рахунків ні з ким зводити не збираюся. Якщо вже випав такий хрест — довелося нести. А моя правота, вважаю, доведена самим життям.

Ліна КУЩ.

Парламентська хроніка

Конструктиву забракло...

Вечірнє засідання 4 березня

Розгляд проекту закону про внесення змін і доповнень до Цивільного процесуального кодексу України йшов непросто.

Практика свідчить, що існуюче законодавство не виключає можливості з боку недобросовісного відповідача ухилятися від явки на судове засідання, зривати розгляд справи, в якій відносини сторін очевидні, тож немає потреби в особистих поясненнях відповідача. Як наслідок, щорічно відкладається розгляд десятків тисяч цивільних справ, чим дезорганізується робота судів і марно витрачаються державні кошти.

У внесеному проекті передбачено зняття цих колізій у такий спосіб. По-перше, надати судові право розглядати справу відповідача у його відсутність, незалежно від причин неявки. По-друге, якщо суд у відсутність відповідача вирішить справу, на його думку, неправильно, він має право оскаржити постанову. Ці та інші зміни й доповнення, передбачені проектом закону, здатні спростити процедуру судочинства і діяти в рамках цивілізованого розв'язання спірних питань.

Та це коли йдеться про «звичайних» громадян. Коли ж ці колізії накладаються на справи народних депутатів, то тут і виникає ота сама інтрига. Зрештою, навколо цього і розгорнулася дискусія.

— Ми зіткнулися з колізією, коли Голова Верховної Ради поставлений перед необхідністю звертатися до суду з приводу порушення рядом депутатів вимог Конституції. І виходить, що він у цьому нібито особисто зацікавлений. Тоді як у законі має бути передбачена процедура, що надає право Комісії з Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів самій вирішувати ці питання. Адже йдеться про права депутата, його статус і гідність, —наголосив Олександр Мороз.

Ще б пак! Адже Головою Верховної Ради до Київського міського суду подано заяви щодо 33 народних депутатів з вимогою розв'язання питання про дострокове припинення їхніх повноважень. Суд виніс рішення відносно кількох осіб, які досі поєднували статус народного депутата з перебуванням на високих керівних посадах. Рішення суду про позбавлення їх депутатського мандату вони оскаржили у Верховному суді. І дістали відмову.

У суді перебуває ще 25 справ (з жовтня 1996 року). Причина затримки — неявка до суду відповідачів. Такі депутати-сумісники, як Пинзеник, Шпек, Кальник та інші, не з'являлися на судове засідання по 8–11 разів. Але як їх «дістати» — високо сидять!

Обговорення законопроекту зайшло у безвихідь і, зрештою, було припинене в повній невизначеності. Воно ж звісно: чужу біду руками розведу, а власну...

При обговоренні проекту закону про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини депутати зробили спробу налаштуватися на конструктивну хвилю. Однак, мабуть, спрацювала певна інерція попереднього обговорення, та й часу було обмаль. Вдалося заслухати тільки трьох авторів та співавторів проектів закону. Детальне обговорення перенесено на ранкове засідання 5 березня.

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Права людини у контексті національної безпеки

(Початок на 1-й стор.).

Однак пов'язувати виправлення складної економічної ситуації в народному господарстві з прийняттям закону про уповноваженого з питань прав людини, як зазначила співавтор одного із законопроектів Ніна Карпачова, не можна. Напевне, саме це і дало підставу Голові Верховної Ради Олександру Морозу звернутися до народних депутатів з проханням «не політизувати законопроект». Проте політичні пристрасті взяли гору і жоден з них не набрав необхідної кількості голосів. На пропозицію Голови Верховної Ради народні обранці доручили Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин визначити, який саме законопроект буде винесено на повторне перше читання у сесійний зал.

Нелегка доля очікує і проект закону «Про раду національної безпеки і оборони». Хоча виступ секретаря РНБО Володимира Горбуліна депутати вислухали досить уважно. Відбувся і доволі коректний діалог залу з доповідачем, який не змогло зіпсувати навіть запитання Володимира Марченка, на думку якого соціально-економічна ситуація в Україні загрожує національній безпеці.

Проте вже після співдоповіді голови Комісії з питань оборони і безпеки Володимира Мухіна стало зрозуміло, що не всі депутати підтримують поданий законопроект. Зокрема, В. Мухін повідомив, що члени комісії Сергій Кузьменко і В'ячеслав Білоус мають щодо нього свою особливу думку.

* * *

Обговорення проекту закону «Про Раду національної безпеки і оборони» засвідчило скептичне ставлення народних обранців до цього органу. Більшість промовців вказували на істотні недоліки законопроекту. Так, Юрій Оробець, В'ячеслав Білоус та Сергій Кузьменко вважають, що за своєю структурою та функціями РНБО перетягує на себе ковдру повноважень від Кабінету міністрів, визначеного Конституцією як найвищий орган виконавчої влади.

Конкретні зауваження і пропозиції пролунали у виступах Вадима Гетьмана і Бориса Кожина. Різкій критиці діяльність РНБО піддав Петро Симоненко, який, зокрема, зауважив, що передусім РНБО повинна забезпечити «політичну і економічну безпеку, щоб гарантувати державну незалежність Україні».

Отже, після тривалої дискусії народні депутати вирішили відправити цей законопроект на доопрацювання з повторним першим читанням.

286 депутатів проголосували за внесення змін і доповнень до чинного Закону «Про вибори народних депутатів України» (ст. ст. 48 і 49). Відповідно до цих змін довибори складу парламенту припиняються за рік до нових виборів депутатів.

Верховна Рада прийняла також Закон «Про реструктуризацію заборгованості Криворізького державного гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь».

Володимир КОРОЛЮК.

У погоджувальних комісіях

БУДЕ УЗГОДЖЕНІСТЬ — БУДЕ СПІВПРАЦЯ

У вівторок народні депутати доопрацювали проекти законів «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації».

Зазнали додаткових уточнень, зокрема, статті 10, 12, 31 та деякі інші законопроекти про держадміністрації, що стосуються повноважень виконавчих органів, вимог до посадових осіб, здійснення ними обов'язків, що передаються їм обласними і районними радами. Йшлося про оптимальне «стикування» споріднених положень з нормами, закладеними, скажімо, в статтю 42 проекту закону щодо місцевого самоврядування.

Далі відбувалося контрольне читання всього тексту законопроектів. Працювали діловито, напружено, в доброму темпі. Завершальні штрихи додавали документам повноти, довершеності.

— Хоча, як говорили мудрі, вдосконалення не має меж, —сказав представник президентської адміністрації, народний депутат України Роман Безсмертний, — найпомітнішим досягненням мені здається те, що в погоджених редакціях усунуто поліативну формулу стосовно можливостей делегування районними і обласними радами своїх виконавчих повноважень відповідним адміністраціям. Норма стала чіткішою, зрозумілішою: «ради делегують». У свою чергу, держадміністрації на місцях виконують ці повноваження. Саме в гамі таких повноважень адміністрації і підконтрольні відповідним радам. Тобто: є узгодженість — є надія на добру співпрацю.

А секретар тимчасової спеціальної комісії Юрій Запорожець додав: «Гадаю, комісія в цілому вдало виконала доручені законопроекти на фінальний етап — їх пленарний розгляд у другому читанні».

ПІЛЬГОВИКІВ ПОМЕНШАЄ

У погоджувальній групі з податкових законопроектів того дня тривало аналізування поправок до проекту закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів». Іншими словами, у відповідність з базовими документами податкового пакету приводилось чинне законодавство. Переважна мета — перегляд подекуди не в міру щедрих пільгових умов.

Народні депутати, зокрема, погодились на певні обмеження доходу працюючих пенсіонерів з числа держслужбовців. Запропоновано скоротити більш як утроє одноразові виплати тим із них, хто виходить на пенсію.

– Вважаю, справедливо ми вчинили і стосовно нашого брата —депутата, — зазначив уповноважений фракції «Реформи», заступник голови Комісії Верховної Ради з базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Володимир Ємельянов. —Аналізуючи закон «Про статус депутата місцевих рад народних депутатів», група порадила вилучити з нього статтю 27 стосовно безоплатного користування транспортом. І взагалі запропонувала, щоб народні обранці всіх рівнів, а з ними й посадові особи державних, міліцейських, пожежних, контрольно-будівельних, санітарно-епідеміологічних, багатьох інших служб не мали будь-яких проїзних пільг.

Водночас група була одностайна в тому, що неприпустимо «поповнювати бюджетні надходження» за рахунок низькооплачуваних. А тим паче — пенсіонерів, дітей і юнацтва.

Розглядались пропозиції щодо змін і доповнень до законів «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про пожежну безпеку», «Про державну податкову службу в Україні», «Про систему оподаткування», «Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування», «Про бюджетну систему», до інших законів.

Координував роботу обох комісій заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Факт

Найдисциплінованіших – 83 депутати

Інформація про участь народних депутатів України у пленарних засіданнях шостої сесії Верховної Ради України за період з 3 вересня 1996 року по 24 січня 1997 року

Відповідно до доручення керівництва Верховної Ради України та вимог частини 1 статті 4.1.8. Регламенту Верховної Ради щодо регулярного інформування про відсутність народних депутатів на пленарних засіданнях без поважних та з невідомих причин комісія проаналізувала дані про відвідування пленарних засідань народними депутатами України за час роботи шостої сесії і визначила. Стан відвідування народними депутатами пленарних засідань з початку роботи сесії дещо поліпшився порівняно з минулими сесіями.

На нашу думку, це поліпшення стало можливе завдяки заходам, що практикувала комісія: оприлюднення списків народних депутатів, які без поважних причин допускали пропуски пленарних засідань, відрахування від виплат, пов'язаних з виконанням депутатських обов'язків, публікація у засобах масової інформації відомостей про відвідування тощо.

За період з 3 вересня 1996-го по 24 січня 1997 року відбулося 86 поіменних реєстрацій. Всього народними депутатами за цей час пропущено 10,4 відсотка часу, відведеного на пленарні засідання (за час п'ятої сесії цей показник становив 12 %).

Аналіз свідчить, що 6,7 відсотка пропусків сталося з відомих причин: відрядження (3,1 %), хвороба, родинні обставини тощо.

З невідомих причин народними депутатами пропущено 3,71 відсотка пленарного часу, або 1327 поіменних реєстрацій.

Як свідчать дані відділу обслуговування пленарних засідань секретаріату Верховної Ради, не пропустили за згаданий період жодного пленарного засідання під час шостої сесії 83 народних депутати (20%). З різних причин не взяли участі в одному чи кількох пленарних засіданнях 332 (80 %) народних депутати.

За даними електронної системи «Рада» та результатами письмових реєстрацій, найбільшу кількість реєстрацій з невідомих причин за згаданий період пропустили такі народні депутати України:

Прізвище	в/о	пропущено реєстрацій за час шостої сесії	(% від 86 реєстрацій, що відбулися)
Гладуш В.	92	23	(26,7)
Дьомін О.	371	69	(80,2)
Засуха А.	210	22	(25,5)
Карасик Ю.	427	31	(36,0)
Філіпчук Г.	437	38	(44,1)
Франчук А.	31	21	(24,4)
Франчук І.	35	23	(26,7)
Чейпеш С.	170	20	(23,2)
Шибко В.	82	47	(54,6)
Шпек Р.	200	52	(60,46)

Комісія звертає увагу народних депутатів на необхідність дотримання вимог статей 4.1.5., 4.1.6., 4.1.7. Регламенту Верховної Ради України.

У разі неможливості взяти участь у одному чи кількох пленарних засіданнях, народний депутат України зобов'язаний письмово, із зазначенням причин повідомити про це завчасно Голову Верховної Ради через секретаріат (відділ обслуговування пленарних засідань).

Петро ШЕЙКО,
голова Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів.

Чий «досвід» кращий?

В одному з парламентів світу.

На одному з пленарних засідань законодавчого органу України.

... і коментар

Натисніть кнопку. Особисто!

Застосування крайніх заходів, про які йшлося в інформації голови Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петра Шейка, до депутатів, котрі нехтують своїми безпосередніми обов'язками, на жаль, не завжди дає позитивні результати. Щодень картина в сесійному залі стає дедалі непривабливішою з точки зору присутності депутатів на робочих місцях.

Усе можна зрозуміти: є проблеми, є праця в комісіях, у відрядженнях. Але нині депутати більше говорять про те, що «прогульники» подалися у виборчі округи і там уже розпочали активний пресинг на виборців. Зауважимо, за рік до самих виборів.

Голосування за когось стало нормою, практикою депутатської діяльності. Депутати дуже не люблять, коли їм закидають про це, наводять приклади інших парламентів, доводять, що доцільніше, організовувати голосування «одного за всіх», що не обов'язкова присутність кожного, якщо позиції погоджено у фракції чи групі, якщо сусід знає, на яку й коли кнопку тиснути... Можливо, можливо, панове-товариші, ви й маєте рацію. Однак є Конституція, де чорним по білому записано, що «голосування на засіданнях Верховної Ради України здійснюється народним депутатом України особисто».

Цю норму ухвалив не хто інший, як сама Верховна Рада. І якось воно, мабуть, не стикується з доказами ефективності, якщо голосуватиме хтось за когось. Та якби тільки в цьому була справа!

Якби ж ішлося тільки про недбальство чи невихованість, то, повірте, ніхто і не зважав би на це... Йдеться про інше. Про те, що конституційна норма про голосування народним депутатом особисто має наслідки. Не треба, мабуть, доводити, що голосування — то і є процедура, яка застосовується під час ухвалення законів. Так, в Конституції записано: «Закони та інші правові акти за рішенням Конституційного суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо було порушено встановлену Конституцією України процедуру їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності». Отож, обстоюючи порушення Конституції в частині про голосування, депутати фактично дають привід для того, що будь-який закон, ухвалений у напівпорожньому залі парламенту, може бути визнано неконституційним. Ніхто нікому не ворог. Але все-таки, що може бути важливіше для депутата за працю над законами? Мабуть, доцільніше дотримуватися Конституції, ніж ініціювати зміну її, скажімо, у цій частині.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Партійні рядки

Хто платитиме секретареві ЦК?

Надавати громадським організаціям і політичним партіям пряму фінансову підтримку держава не може і не скоро буде готова до цього. Інша справа, що полегшувати матеріальне становище громадських об'єднань опосередковано — запровадивши їх пільгове оподаткування (скажімо, увільнивши від податків на землю, на нерухоме майно, від ПДВ тощо). Про це заявили представники Кабінету міністрів України на семінарі з питань діяльності, оподаткування вітчизняних громадських об'єднань, що з ініціативи Інституту демократії імені Пилипа Орлика та постійної парламентської Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи днями відбувся у Києві.

Запрошені для участі у зібранні фахівці з ФРН, США, зокрема з американського Центру некомерційного права, поінформували, що світова практика зводиться до чотирьох видів підходу для розв'язання проблеми оподаткування громадсько-політичних об'єднань громадян. За першими двома — або оподатковуються усі їхні доходи, або вони не оподатковуються зовсім. А ось у США, наприклад, оподатковують лише доходи, отримані організацією від позастатутної діяльності. У деяких інших країнах не оподатковуються доходи громадських об'єднань лише до певної межі (незалежно від їх походження).

Утім, відомий український економіст Олег Соскін у своєму гострому виступі закликав сліпо не брати за приклад податкові системи розвинених капіталістичних держав, які, на його думку, нам аж ніяк не підходять. Він доводив неприйнятність запропонованої нам нової податкової системи, переконуючи, що запровадження податків на додану вартість, на нерухоме майно, на доходи фізичних осіб не дасть змоги існувати політичним партіям і громадським організаціям. Бо, мовляв, унаслідок цього суспільство уже більше ділитиметься на податкових «шВондерів» з більшовицькими замашками «конфіскації» податків і на тих, хто ці податки намагатиметься від них приховати. А відтак зароджуватимуться передумови до громадянської війни.

Як було наголошено на семінарі, нині чинним законом «Про об'єднання громадян», прийнятим ще у червні 1992 року, не передбачено тенденцію до розвитку багатопартійності в Україні, створення громадських організацій різних організаційно-правових формам. Приміром, за цим законом до числа таких не ввійшли релігійні та профспілкові організації. Надзвичайно негативно позначилася на діяльності партій та організацій невизначеність і нестабільність їх фінансової підтримки, через що одні змушені згортати окремі програми чи й припиняти своє існування, а інші, прикриваючись «дахом» громадських фондів та установ, отримують податкові пільги і переходять до суто комерційної діяльності.

З огляду на все це, а також на ту обставину, що наш парламент уже розглянув проекти двох нових законів — «Про благодійницьку діяльність» та «Про політичні партії», виникла потреба реформування і законодавства про громадські організації. За ініціативою Асоціації народних депутатів попередніх скликань Верховної Ради України проект нового закону про громадські організації розробив авторський колектив у складі Анатолія Ткачука, Василя Костицького, Ігоря Бакая, Михайла Буроменського й інших, котрий уже підтримала чимала група народних депутатів України.

Як зазначив на семінарі Василь Костицький, виходячи з факту існування об'єднань громадян різних організаційно-правових форм, проект передбачає створення таких навіть одним громадянином (наприклад, меценатського фонду тощо). Одна з новел законопроекту — норма необов'язкового членства (необов'язково реєструватися членом організації). Не виключається і запровадження цим документом інституту лобістів (лобі в нашому парламенті існують давно і різні, але вони «тіньові», то чи не краще їх легалізувати і цим полегшити контроль над ними?).

Анатолій БЕНЬ.

Репліка

Пан Роман Шпек консультує пана Романа Шпека?

Президент України Леонід Кучма підписав указ «Про Палату незалежних експертів з питань іноземних інвестицій", яким визначено мету створюваного органу — запобігання спорам між іноземними інвесторами та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування, сприяння їх оперативному позасудовому врегулюванню.

Палата експертів діятиме при Президенті України як постійний консультативно-дорадчий орган на основі положення, затвердженого Президентом.

Указом Президент призначив голову Національного агентства України з реконструкції та розвитку Романа Шпека головою Палати незалежних експертів з питань іноземних інвестицій. Романові Васильовичу пропонується подати у місячний термін проект положення про Палату експертів та пропозиції про персональний склад. Організаційне і матеріально-технічне забезпечення Палати експертів покладено також на Національне агентство України з реконструкції та розвитку.

Як відомо, очолюване Романом Васильовичем агентство здебільшого й має справу з іноземними інвесторами на регіональному й урядовому рівнях. А от щодо експертизи? Наскільки вона буде об'єктивна, питання залишається відкритим. Бо Роман Шпек наділений у такий спосіб повноваженнями організовувати експертизу й одночасно користуватися її результатами.

Ми віримо, що й за таких умов експертиза буде неупередженою. А ви?

Хроніка. Факти. Події

● Вашингтон

Розмножуйтеся. Але природно

Президент США Білл Клінтон запровадив заборону на використання федеральних коштів для будь-яких експериментів з «клонування» (безстатевого розмноження) людей. «Віднині, — заявив він, виступаючи в Білому домі, — жодне федеральне відомство не має права підтримувати, фінансувати або здійснювати таку діяльність». Водночас Клінтон закликав дотримуватися добровільного мораторію на проведення таких досліджень у всіх американських приватних лабораторіях і клініках.

● Рим

Неспокійне сусідство

Ні власті Албанії, ні албанська ліва опозиція досі не виявили готовності розпочати діалог з метою формування уряду національного примирення, який поклав би кінець кризі та масовим заворушенням на півдні країни. Це констатував міністр закордонних справ Італії Ламберто Діні, виступаючи на спеціальному засіданні сенату —верхньої палати італійського парламенту, присвяченому становищу в сусідній Албанії.

● Брюссель

Африканський континент хоче миру

Міністр закордонних справ Заїру Жерар Каманда ва Каманда побував у Брюсселі і передав своєму бельгійському колезі Еріку Деріку документ із згодою Кіншаси на здійснення плану ООН та Організації Африканської Єдності (ОАЄ) з урегулювання озброєного конфлікту в Заїрі.

● Тайбей

Робоча сила на експорт

Тайбей і Ханой підписали угоду про експорт в'єтнамської робочої сили на Тайвань. Протягом цього року на острів прибудуть 5 тисяч робітників із В'єтнаму. Всі вони будуть задіяні на різних будівельних об'єктах.

● Сеул

З'являться нові особи в уряді

Треті за останні 16 місяців зміни в південнокорейському уряді, як очікується, стосуватимуться п'ятимістечі із 22 міністерських постів. Глави відомств, що відповідають за забезпечення національної безпеки та відносини із Північною Кореєю, збережуть свої пости.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Єрусалим — на роздоріжжі

Коментар

ПЕВНО, у світі немає нічого святого. Такого сумного висновку мимоволі доходиш, коли чуєш, як буквально роздирають на шматки колиску трьох релігій —Єрусалим. Місто зі святими для мусульман, іудеїв та християн пам'ятками стало точкою зіткнення політичних інтересів та пристрастей. У спокої його не залишають.

Новий сплеск емоцій стався після рішення уряду Ізраїлю побудувати єврейські квартали в «арабському» Східному Єрусалимі. Рішення, яке видається цілком правильним прем'єр-міністрові Біньяміну Нетаньяху, вже засудили Рада Безпеки ООН, більшість європейських та арабських держав, Сполучені Штати. А палестинці взагалі назвали план побудови єврейських кварталів «декларацією про війну».

Цього тижня палестинський лідер Ясир Арафат їздив просити підтримки у Вашингтона. Він сподівається виробити якийсь механізм, що допоміг би арабам протистояти акціям Ізраїлю.

Справді, у палестинців є причини для нервування. Більшість із них вважають Єрусалим своєю столицею. Сама ж історія міста — досить непроста. За рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1947 року Єрусалим мав стати самостійною адміністративною одиницею під управлінням ООН. Але після арабо-ізраїльської війни 1948—1949 років місто поділили на дві частини: східна відійшла до Йорданії, західна —до Ізраїлю. Невдовзі Ізраїль проголосив Західний Єрусалим своєю столицею, а 1967 року захопив і східну частину міста. 1980 року Ізраїль назвав Єрусалим своєю «єдиною та неподільною столицею».

Заплутана історія. І ізраїльтяни, і палестинці донедавна вважали питання про Єрусалим таким складним, що відкладали його розв'язання на майбутнє, коли вже буде врегульовано більшість проблем між євреями та арабами. Але, як бачимо, цю традицію було порушено Ізраїлем торік, коли відкрили тунелі для перехожих у районі однієї з головних мусульманських мечетей в Єрусалимі. А нині — ще й це рішення про побудову єврейських кварталів! Крім того, кажуть, що на столі в Нетаньяху лежать два нових проекти: спорудження селища для євреїв на Західному березі ріки Йордан та прокладання кільцевого автомобільного шосе довкола Єрусалима.

Чому так чинить уряд Ізраїлю? Одні пояснюють такі рішення міністрів нагальною необхідністю розв'язати проблеми житла: до Ізраїлю щороку прибувають тисячі євреїв із країн колишнього Радянського Союзу, яким десь треба жити.

Однак інші вважають, що це лише привід. Насправді ж Ізраїль прагне показати, хто в місті господар. Нетаньяху не раз казав: «Хоч Єрусалим і колиска трьох релігій, але господар у нього має бути один». Прем'єр-міністр переконаний, що статус міста навіть не може бути предметом переговорів: Єрусалим залишиться столицею Ізраїлю.

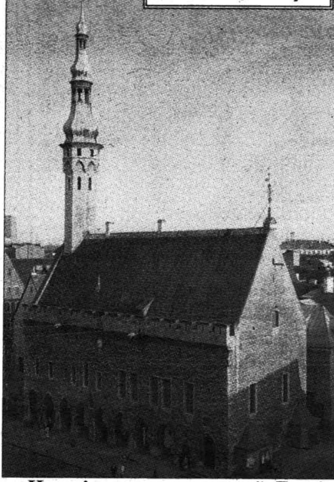
Уряд Ізраїлю прекрасно усвідомлює, що означає для палестинців побудова єврейських кварталів у тій частині міста, де проживають араби. Одразу після затвердження плану будівництва до Єрусалима було перекинуто близько тисячі поліцейських, а ізраїльські війська та сили безпеки на Західному березі річки Йордан приведено до підвищеної бойової готовності.

Нині світова спільнота занепокоєно спостерігає за цією «вибуховою» ситуацією на Близькому Сході, розуміючи, що в будь-який момент там може статися непоправне. Цього тижня Білл Клінтон та Ясир Арафат під час зустрічі у Вашингтоні мали вигадати дещо, здатне охолодити гарячі голови на Близькому Сході. Але навряд чи все можна було вирішити під час однієї зустрічі. Нині всі розуміють, що поки не буде остаточно визначено статус Єрусалима, про мир у цьому регіоні можна буде лише мріяти.

Але й з'ясувати, кому ж таки належатиме стародавнє місто, не так уже й просто. Ізраїль вважає Єрусалим своєю столицею. Ясир Арафат пропонує влаштувати в місті дві столиці — ізраїльську та палестинську. А Ватикан, пам'ятаючи про майбутнє святкування 2000-ліття християнства, хоче, аби святому для християн місту надали статус спеціальної території. Чи можливо взагалі узгодити всі ці позиції та винести остаточне рішення? Сподіватимемося, що так.

Надія БЕДРИЧУК.

Столиці світу

На знімку: старовинний Таллін найбільше приваблює туристів до Естонії.

Експрес-інтерв'ю

Доступний «Інтернет»

У КИЄВІ нещодавно відкрився новий центр вільного та безплатного доступу до всесвітньої інформаційної мережі «Інтернет». Про його створення і роботу розповідає консультант проекту Джмитро КОПИЛОВ:

— Цей проект існує у рамках програми американського фонду IREX — «Розширення доступу до «Інтернету» за підтримки фонду «Євразія» та Центру близькосхідних досліджень. Перевага у користуванні «Інтернетом» надаватиметься в першу чергу студентам, науковцям та представникам гуманітарних інститутів Академії Наук України. Комерційним організаціям таких послуг ми не надаватимемо.

Нині в центрі — три робочих місця, однак у майбутньому сподіваємося розширити наші можливості за підтримки різних фондів.

Оскільки «територія» поки що обмежена, то слід попередньо записуватися.

Допоможуть?

Заходи безпеки у Чорнобилі є головним об'єктом техніко-економічного обгрунтування, підготовленого ЄС. Нова програма допомоги вартістю 1,3 млн ЕКЮ (1,6 млн дол.) повинна частково використовуватись на проведення обстежень з метою виявлення і лікування ракових захворювань жертв Чорнобильської катастрофи в Україні, Білорусі і Росії.

Ця програма забезпечить постачання матеріалами для медичних аналізів і вітамінами населення віддалених районів, які найбільше постраждали, особливо сільської місцевості. Частину коштів використають на проведення екстреної вакцинації населення України від дифтерії, де щеплень потребують майже 10 мільйонів чоловік.

Мистецтво робить бізнес

З легкої руки американської поп-зірки Мадонни та іспанського співака Хуліо Іглесіаса аргентинська столиця переживає справжній туристичний бум.

Нашумілий фільм «Евіта», у якому Мадонна зіграла головну роль, та світовий успіх записаного Іглесіасом диску «Танго» принесли Буенос-Айресу купу грошей від туристів зі всього світу.

Фільм «Евіта» і справді непоганий. Його висунуто на «Оскар», що вручатимуть в березні. Однак, зрозуміло, що привабила туристів в Буенос-Айрес не лише красиво знята казка, а й бездоганний сервіс у столиці Аргентини. Тримільйонне місто торік прийняло 2,7 мільйона відпочиваючих, три чверті яких — з країн Латинської Америки, а 25 відсотків — з Європи, США та Канади. Серед європейських туристів — більшість іспанців та італійців.

Нині в аргентинському «головному місті» налічується 1246 готелів, а таксі — утричі більше, ніж у самому Нью-Йорку. Чому ж туди не поїхати? Хоча й вважається Буенос-Айрес одним із найдорожчих міст світу, але ж там так дбають про туристів...

Дослівно

Маємо право народжуватися!

ЛЮДИНА мріє керувати природою, але не знає, як не нашкодити своїми науковими відкриттями. Недавній дослід із вівцею, що її вивели шляхом клонування (безстатевого розмноження), наробив чимало галасу. Адже нове відкриття робить реальним і безстатеве розмноження людей.

Ось що про це думають:

«Клонування є неприйнятним актом і має бути заборонене, — вважає генеральний секретар Ради Європи Даніель Таршис. — Безсумнівно, досягнення британських учених із клонування вівці досить вражаючі, але вони знову демонструють, якими жорстокими можуть бути міжнародні норми в галузі біоетики».

Із главою Ради Європи згодний лауреат Нобелівської премії миру Джозеф Ротблат: «Не можна передбачити, до яких наслідків можуть призвести наукові дослідження. Але те, що чинять у генній інженерії, змушує мене турбуватися про небезпеку, яка може виникнути для людства».

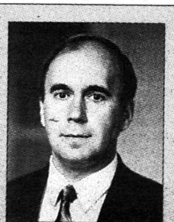
Та найемоційніше висловилася ватиканська газета: «У наукових дослідженнях та експериментах є межі, які не можна переходити не лише з етичних міркувань, а й з причини, що зумовлені самим характером природи. Людина має право народжуватися по-людському, а не в лабораторії. Було б бажано, щоб окремі держави терміново прийняли закон про заборону клонування людини. Це вимога розуму та людськості».

Нинішні пенсії - це сором держави

МАЙЖЕ третина населення України, а це 13 мільйонів 930 тисяч громадян, — пенсіонери. Довгі роки самовідданої праці і... — пенсія, нижча за прожитковий мінімум. Цим держава показує, що відпрацьований матеріал їй не потрібен?

Економічна криза жорстоко вдарила по цій категорії громадян. Мінімальна пенсія становить 16 гривень 62 копійки, яку отримують 456 тисяч громадян, а від 45 до 59 гривень отримує 9,4 млн. громадян. Це з урахуванням компенсаційних виплат. Кожний може проаналізувати, чи можливо сьогодні прожити на 16, 45 чи 59 гривень? Відповідь, безперечно, буде негативною. І саме це змушує людей похилого віку, які вже не мають достатньої сили, шукати різні можливості, аби доповнити пенсію.

Ми маємо зрозуміти — людина природньо повинна працювати і своєю працею накопичувати кошти для пенсійного фонду на майбутнє. Але у молоді зникає бажання працювати на державу. Адже спостереження за тим, яке фінансове забезпечення від держави мають батьки за важку працю, відбиває у них прагнення ефективно працювати. І це тільки один і, напевне, досить аргументований приклад, що відчутно впливає на розвиток народного господарства.

Будь-яка політична сила, або політики зокрема, завжди використовували і використовують у своїх політичних реверансах пенсійну проблему. Задля того, щоб якимось чином схилити на свій бік пенсіонерів, роздають обіцянки змінити пенсійне законодавство, збільшити пенсії і таке інше. У той же час, Верховною Радою України попереднього і теперішнього скликання напрацьовано достатню базу пенсійного законодавства, яка дає можливість проводити нарахування пенсій відносно того, хто скільки і як відпрацював, щоб не було зрівнялівки. Зокрема, це закони України: «Про пенсійне забезпечення»,«Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про прокуратуру», «Про статус суддів», «Про державну службу».

Підкреслюю, ці закони дають можливість здійснювати ефективне пенсійне забезпечення громадян. Однак втручання в пенсійне законодавство шляхом прийняття змін та поправок болісно вдарило по найбільш незахищених верствах населення і призвело до зрівняння тих, хто добре працював усе життя, і тих, хто в недостатній мірі це робив. Дорікання на це мені доводиться вислуховувати не раз під час зустрічей з виборцями. І вони цілком справедливі.

На мій погляд, дискримінаційним щодо пенсіонерів, а також таким, що вносить непорозуміння у виплату пенсій, — є норма пункту шостого постанови Кабінету міністрів України від 19.03.96 р. № 342, що передбачає виплату і без того жалюгідних сум пенсій за двома відомостями: за першою — 60 відсотків, за другою — 40 відсотків, належних до виплати сум. Це також викликає невдоволення пенсіонерів.

Виходячи із сказаного, виникає запитання до тих, хто сьогодні при владі і від кого залежить, щоб пенсіонери отримували гроші: «Невже, ви, панове, не думаєте навіть про своє майбутнє? Адже час пролетить швидко і ви поповните ряди пенсіонерів і відчуєте що це таке! Невже розуміння має приходити потім, а не сьогодні?»

На жаль, не вживають відповідних заходів і до тих керівників підприємств, які не відраховують кошти в пенсійний фонд, для матеріального забезпечення сьогодні і в майбутньому своїх працівників. Тому необхідно оперативно розв'язувати питання відновлення ефективної роботи підприємств, запровадити сувору відповідальність за несплату коштів до пенсійного фонду, контроль за їх використанням. І чим швидше це буде зроблено, тим вірогіднішою буде можливість уникнути небажаних процесів у суспільстві. Жалюгідне забезпечення пенсіонерів — це сором України.

Держава має також гарантувати мінімальну пенсію, не обмежуючи максимальну, і цим самим дати надію людям на те, що вони, добре працюючи, зароблять відповідну забезпеченість у старості, що гарантує наша Конституція.

Було б помилковим твердити, що держава нічого не робить. Існує велика система пільг, які надаються різним категоріям пенсіонерів. Але знову ж таки в місті пільги реалізуються повніше (міський транспорт, житлово-комунальні послуги і таке інше), а в сільській місцевості цього немає.

Ще одна проблема. Закривають автобусні маршрути, а де є, відмовляються від перевезення пенсіонерів. Оскільки за пільги автобусні парки пальне не куплять і запчастини також. Зустрічаючись з цього приводу з пенсіонерами, доводилося чути, що краще замість пільг на проїзд проводилася б доплата до пенсії. Це ставило б у рівні умови тих, хто частіше їздить, і тих, хто майже не користується автотранспортом. Не погодитися із цим неможливо.

Частина пошти, яка надходить на моє ім'я, зобов'язує порушити ще одну проблему, що турбує багатьох моїх виборців, — це закон «Про державну службу» і особливо ті його положення про пенсійне забезпечення державних службовців. Ось хоча б останній лист, якого підписали редактор газети «Сільське життя» Житомирського району І. Сенюк, члени Спілки письменників України А. Журавський, О. Швед, кореспондент газети «Народний лікар» В. Оверчук, кандидат медичних наук, викладач Житомирського педінституту імені І. Франка І. Ямковий.

У ньому висловлюється глибоке обурення з приводу дії закону «Про державну службу». Автори пишуть: «Люди, які все своє життя просиділи у теплих радянських кабінетах, чомусь поставлені у привілейоване становище, порівняно з лікарями, вчителями, інженерами, агрономами, журналістами, всім хліборобством і робітництвом».

Безперечно, це так, і це ще раз підтверджує думку про те, що в нашій державі той, хто виробляє, має менше, ніж заслуговує.

Далі автори листа пишуть: «... незрозумілі людям й інші пільги для даної категорії працівників, тривалі оплачувані відпустки, путівки, 10 посадових окладів, коли виходять на пенсію. А ще ж їм і ранги придумали й за стаж доплати. На нашу думку, труднощі мають відчувати всі громадяни однаково, без будь-яких привілеїв».

Ні в кого не викликає сумнівів доцільність такої категорії, як державні службовці. На відповідні посади слід добирати висококваліфікованих фахівців, які за свою працю отримуватимуть відповідну винагороду, а при виході на пенсію — матеріальне забезпечення. Так робиться в розвинених державах. У нас навпаки: праця стала гіршою, а винагороди вищими. Однаково отримує винагороду державний службовець, який працював на благо держави, і той, хто завдав шкоди своїми діями. Кого більше в нас — на це відповідь дає стан економіки України, який ми маємо.

Вважаю, що на певний час необхідно призупинити низку пільг, якими користуються державні службовці, щоб на тлі занепаду, як пишуть люди, не ділити літніх людей на «чорних» і «білих». Цей акт має прийняти законодавчий орган, а виконавча влада поставитися з розумінням. А ті, кого це зачіпатиме, мають усвідомити, — якщо прірва між бідними і забезпеченими людьми зменшиться, легше буде працювати всім. Якщо в суспільстві немає соціальної напруги, для економіки та її розвитку існує здоровий клімат. Коли є гарантії держави не на папері, а в реальності, то і є довіра до неї, і є бажання народу працювати, аби вона міцніла.

Сергій МЕЛЬНИК,
народний депутат,
член депутатської групи
«Аграрники за реформи».

Як приватизувати кімнату в комуналці

ЗАКОН України «Про приватизацію державного житлового фонду», прийнятий Верховною Радою України 19 червня 1992 року, визначає правові засади приватизації житла, що в державній власності, його подальшого використання та утримання.

Відповідно до пункту першого статті 2 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» до об'єктів приватизації належали тільки квартири багатоквартирних будинків та одноквартирні будинки, які громадяни використовували на умовах найму.

Загальне правило, закріплене в пункті другому статті 2 Закону України від 19 червня 1992 року «Про приватизацію державного житлового фонду», передбачало обов'язковість згоди всіх наймачів на приватизацію кімнат у загальних квартирах. Така норма закону під час регулювання суспільних відносин у сфері економіки, становлення ринкових відносин звичайно обмежувала права громадян, які мешкали у комунальних квартирах, бо значну кількість громадян України було усунено від процесу приватизації квартир. Водночас чинним законодавством усім громадянам надавалося право придбати у власність квартири державного житлового фонду, де вони мешкають.

У зв'язку з існуванням обмежень для значної кількості громадян та для усунення неузгодженості у законодавстві Законом України від 22 лютого 1994 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» внесено зміни, відповідно до яких було знято юридичні обмеження, що стосувалися обов'язковості згоди всіх мешканців на приватизацію займаної ними жилої площі.

Зміни до Житлового кодексу спричинили зміни до пункту другого статті 2 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», відповідно до яких було виключено обмеження на приватизацію окремих житлових приміщень у комунальних квартирах.

Але практика в сфері приватизації частини квартир склалася так, що мешканцям комунальних квартир відмовляють у приватизації кімнат. Суди визнавали недійсними вже видані свідоцтва про право власності на частину квартир, якщо під час приватизації комунальної квартири не було згоди всіх наймачів на приватизацію.

Для врегулювання зазначених питань Верховна Рада України 5 лютого 1997 року прийняла Закон «Про приватизацію державного житлового фонду», яким внесено зміни до статей 1 та 2 де визначено, що об'єктом приватизації є окремі кімнати в комунальних квартирах (газета «Голос України» від 20.02.97 р. № 31).

Органи приватизації під час приватизації частини комунальної квартири повинні додержувати положень цивільного законодавства і керуватися тим, що під час приватизації кімнати квартира залишається в спільній частковій власності (власника квартири і власника кімнати).

Продаж кімнати в комунальній квартирі має здійснюватися з обов'язковим письмовим повідомленням інших власників комунальної квартири і при цьому мешканцям інших кімнат надається привілейоване право на купівлю кімнати, що продається.

Галина КОВАЛЕНКО,
консультант Контрольної
комісії Верховної Ради
України з питань
приватизації.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів обговорила пропозицію Міжнародного благодійного фонду Михайла Грушевського щодо встановлення у приміщенні Верховної Ради виготовлених на замовлення фонду портрета та гіпсового погруддя голови першого українського парламенту — Центральної Ради України Михайла Грушевського. Народні депутати визнали слушною пропозицію Міжнародного фонду і ухвалили запропонувати керівництву секретаріату Верховної Ради внести пропозиції щодо розміщення портрета і погруддя у приміщенні Верховної Ради. Було підтримано пропозицію голови комісії П. Шейка щодо створення галереї портретів історичних осіб — голів Верховної Ради України, початком якої могли б стати портрет і погруддя Михайла Грушевського.

Розглянуто заяву народного депутата Н. Вітренко, а також звернення депутатів В. Мойсеєнка, О. Кужель, А. Безуглого, М. Пилипенка та інших щодо допущеної, на їх думку, публічної образи народного депутата Н. Вітренко Головою Верховної Ради України О. Морозом під час пленарного засідання 10 вересня 1996 року та неодноразових порушень ним Регламенту. Комісія визнала звинувачення на адресу О. Мороза у публічній образі народного депутата Н. Вітренко необгрунтованим. Проте було вирішено звернути увагу Голови Верховної Ради України на необхідності чіткого дотримання регламентарних норм ведення пленарних засідань Верховної Ради і неприпустимість у подальшому упереджених коментарів після виступів депутатів. Комісія також визнала за доцільне зажадати від народних депутатів України В. Марченка, Н. Вітренко та інших недопущення ними неетичних, образливих висловлювань на адресу Голови Верховної Ради України О. Мороза, порушень дисципліни і перешкод головуючому у веденні пленарних засідань.

Обговорено доцільність функціонування окремих із створених за період діяльності Верховної Ради тринадцятого скликання 32 тимчасових спеціальних, контрольних і слідчих комісій. Зокрема, зазначалося, що станом на 4 лютого 1997 року 9 тимчасових комісій вичерпали свої повноваження, а 23 повноважень офіційно не склали і продовжують діяти. Так, на порушення вимог Регламенту Верховної Ради 5 тимчасових слідчих комісій у визначений термін не звітували про свою діяльність. Було ухвалено внести на розгляд сесії пропозицію про подання у місячний термін тимчасовими комісіями звітів про свою діяльність для розв'язання питання про доцільність функціонування кожної з них.

Члени комісії заслухали інформацію про відвідування народними депутатами пленарних засідань Верховної Ради впродовж роботи шостої сесії. Прийнято рішення оприлюднити список народних депутатів, які без поважних причин пропустили найбільше пленарних засідань. Вирішено запропонувати відділу бухгалтерського обліку, економіки та аналізу секретаріату Верховної Ради здійснити відрахування з виплат, пов'язаних з виконанням депутатських обов'язків, депутатам, які без поважних причин не відвідували окремі пленарні засідання під час роботи шостої сесії Верховної Ради.

Голова комісії
Петро ШЕЙКО.

Культура: з обох боків кордону

Погляд з митниці

Антикваріат завжди в ціні. Особливо — «за бугром»

Підпільна торгівля мистецькими витворами, що становлять історичну цінність, приносить чималі бариші ділкам, які займаються їхнім перепродажем. Якщо ж антикваріат вдається контрабандою переправити через кордон, то навар до нечистих рук прилипає просто-таки солідний. Тому аферисти різних мастей постійно намагаються приспати пильність наших митників і прикордонників.

— Це зобов'язує нас активно протидіяти різним викрутасам спекулянтів, які наживаються на збуті антикваріату, — каже заступник начальника Вадул-Сіретської митниці, що на кордоні з Румунією, начальник служби з боротьби із контрабандою та порушеннями митних правил Анатолій Андронов. — А те, що ми вміємо це робити, наші хлопці вже неодноразово доводили. Торік під час огляду одного з поїздів, що перетинав україно-румунський кордон, ми знайшли в потаємній схованці, під стелею, цілий скарб дорогоцінних ікон — п'ятнадцять назв. На жаль, господаря цього вантажу встановити не вдалося. Він знав, що чекає його за цей злочинний крок, тому й не подав голосу.

Звісно, ікони конфіскували, а пізніше — передали для постійного експонування в один зі столичних музеїв. Як мистецьке надбання нашого народу.

У лютому нинішнього року старовинну ікону намагалася перевезти через кордон одна наша співвітчизниця. Коли ми виявили приховану річ, жінка почала слізно доводити, що, мовляв, то її оберіг і вона завжди бере його з собою в закордонні мандрівки. Насправді ж ікона призначалася для підпільного торгу за кордоном. За цю річ, на думку експертів, можна було б одержати чималі гроші.

Основний «асортимент» торгівців антикваріатом —ікони, картини, скульптури, вироби з золота. Усі ці предмети є національними скарбами й вивезенню за межі країни не підлягають.

— Чи достатня у нас правова база для активної протидії контрабандистам?

— Чинні документи дають нам багато прав і повноважень. Однак усіх ситуацій вони не враховують. Тому ми, митники, покладаємо великі надії на майбутній Закон «Про вивезення і ввезення культурних цінностей через кордони України», який має прийняти Верховна Рада. Адже негоже в цивілізованій країні проводити митний нагляд за якимось тимчасовим папірцем. Від нового закону очікуємо чіткості й ясності, особливо в тлумаченні ситуацій, коли людина провозить за кордон подаровані їй мистецькі речі, у спрощенні процедури їхньої оцінки й оформленні відповідної документації. Пора вже на митницях мати своїх експертів, які могли б кваліфіковано визначити історичну чи культурну цінність художніх витворів. Бо для цих цілей ми поки що залучаємо працівників музеїв, мистецтвознавців, а це дуже затягує митну процедуру. Та й коштує немало.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

До болю знайомий почерк

Реалії

Ще одним болючим питанням, яке проект закону частково намагається, якщо не розв'язати, то хоча б надати йому законодавчого підгрунтя, є питання повернення незаконно вивезених культурних цінностей. Адже тільки зараз, через 50 років після закінчення другої світової війни та через 70 з гаком після встановлення радянської влади в Україні, що спричинили безкарне нищення, вивезення, переміщення основного генофонду нашої культури, ми робимо перші спроби підрахунку й повернення викраденого, намагаємося отримати справедливу компенсацію за знищене. Та відсутність законодавчої бази під час розв'язання питання повернення предметів культури в Україну призводить до того, що, проводячи реституцію держави, послуговуються не юридичними нормами, а мовою національних амбіцій. Керуючись саме останніми, Державна Дума Росії 1996 р. прийняла закон «Про право власності на культурні цінності, переміщені на територію Російської Федерації внаслідок другої світової війни», за яким усі культурні цінності, вивезені за розпорядженням радянського військового командування, інших радянських органів на територію СРСР з Німеччини, Болгарії, Італії, Румунії, Угорщини, Фінляндії, є власністю Росії, і повернення їх до країн походження може здійснюватися лише у виняткових випадках. Тобто Росія намагається узаконити привласнення реституйованих цінностей, що були компенсацією й за українські втрати.

Ярослава ДЗИРА.

Чи повернеться в Україну Дмитрій Солунський?

Україна ніяк не може повернути додому фрески та мозаїки Михайлівського золотоверхого собору XI ст., серед них і портрет Дмитра Солунського, які було вивезено з Києва до Москви у зв'язку із всесоюзною виставкою до 750-річчя «Слова о полку Ігоревім» 1938 р. По далеких закордонах розійшлася колекція гравюр Дюрера, що законно належить Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника. Під час війни її вивезли німці, потім роботи опинилися в американській зоні окупації. Спочатку планувалося повернути їх в Україну, але потім колекцію передали нащадку дарувальника князеві Любомирському, який продав її на аукціоні. Тепер гравюри незаконно зберігаються в колекціях Нью-Йоркського Метрополітен-музею, Клівлендського художнього музею, Чикагського інституту мистецтв, Національної галереї Канади та ін. Щоб повернути їх на законне місце, потрібно рішуче відстоювати інтереси держави, керуючись юридичною базою та міждержавними угодами. Прийняття закону «Про вивезення і ввезення культурних цінностей» може стати поштовхом до проведення справедливого реституційного процесу на законних засадах.

Вільна творчість потребує вільних контактів

Думка фахівця

На запитання оглядача «ГУ» відповідає голова Національної комісії з питань повернення культурних цінностей в Україну Олександр Федорук.

—Досі у нас немає впорядкованої системи нормативних актів про те, що можна вивозити, а чого — ні, —каже Олександр Касянович. — Це призвело до того, що за межі України не можна вивозити практично нічого, а це, певна річ, заганяє нас у культурну резервацію, відмежовує від мистецького світу. Де діють аукціони, де є численні арт-галереї, виставкові зали... Там, на Заході, кожен може побачити, що душа забажає. І купити, якщо має гроші. Не сплачуючи того величезного мита, яке запроваджено у нас — 50 відсотків вартості картини чи гобелену.

Звісно, твори, які мають загальнонаціональну цінність, усюди занесені до відповідних реєстрів. Тобто їх вивозити з будь-якої країни не можна, бо то національне багатство. І ми прагнемо запровадити таку практику в нас.

—Отже досі маємо мистецьку дорогу з одностороннім рухом — в Україну?

—Насправді не все так просто, як здається на перший погляд. Так, у нас є начебто розуміння того, що культурні цінності ввозити можна. І їх у такому разі Державний митний комітет та Національна комісія з питань повернення культурних цінностей розподіляють поміж державними культурними установами: музеями, бібліотеками, архівами... Та ось такий парадокс. Державний музей чи державна бібліотека за надіслану з-за кордону цінність, навіть подаровану, має платити мито — і немале! Але наші культурні заклади не спроможні цього зробити, бо не мають грошей навіть для того, щоби людям вчасно виплатити зарплату. Така фінансово-податкова політика вочевидь суперечить тим принципам, які діють у цивілізованому світі. І це непорозуміння треба якомога швидше зняти законодавчим шляхом.

—Українські митці, по суті, залишилися відділеними від мистецького світу. Бо влаштувати вернісаж у будь-якій країні — то вже доволі клопітка й недешева справа. А коли додати ті митницькі та фінансові бар'єри, з якими неодмінно стикається кожен наш художник, котрий задумав виставити — чи продати —свої роботи за кордоном, то постають перед ним справжні сім кіл пекла.

Та й іноземний турист, опинившись на Андріївському узвозі чи в Косові, добряче подумає, чи варто йому купляти, скажімо, пейзаж або гобелен, коли треба сплачувати таке велике мито.

—Таким чином ми губимо і знищуємо мистецький ринок в Україні. Тим часом цей ринок набуває дедалі більшої ваги у світі, розширює свої межі. І від того, як ми будемо представлені на ньому, безпосередньо залежить престиж нашої культури, мало того — нашої країни.

Та є ще одна гостра проблема, зв'язана із сучасним мистецьким життям. Як відомо, після падіння «залізної завіси» багато мистецьких колективів виїжджають на фестивалі, конкурси та інші імпрези за кордон. І знову ж таки проблема — як вивезти з собою музичні інструменти, з чим мають багато мороки на митницях. Очевидно, і ця проблема буде врегульована нашим законодавством.

Тепер ми перебуваємо саме на тому етапі, коли наші митці відчули подих свободи творчості. А вільна творчість потребує великих контактів, широкого діалогу, постійного спілкування. І це нормальний процес, який бачимо в усьому цивілізованому світі. І коли ми хочемо, щоб наше мистецтво, нашу культуру знали за кордоном — а вони того цілком заслуговують, то і маємо жити за тими законами, за якими живе цивілізований світ.

Розмову вів Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Коли закон реальний, лазівок не шукають

Коментар оглядача

Законопроект «Про вивезення і ввезення культурних цінностей» було зініційовано Міністерством культури, а розгляд і подальше доопрацювання проводяться тепер у Комісії з питань культури і духовності Верховної Ради України. Адже чинне українське законодавство не розв'язує всіх проблем, пов'язаних із переміщенням предметів, що мають культурну та історичну цінність, через наші митні та державні кордони. А це — сприятливий грунт для тіньового ринку культурних та історичних цінностей в Україні.

Існування таких законодавчих прогалин дає «зелене світло» незаконному переміщенню цінностей до країн Західної Європи, де є розвинені ринки предметів мистецтва й старовини, на яких і відбувається збут вивезених контрабандою наших культурних скарбів. Скільки за останні роки було викрадено предметів, що становлять матеріальну, культурну та історичну цінність, з музеїв, храмів, просто приватних колекцій, ніхто не знає. А до того ж російські археологи проводять незаконні розкопки,

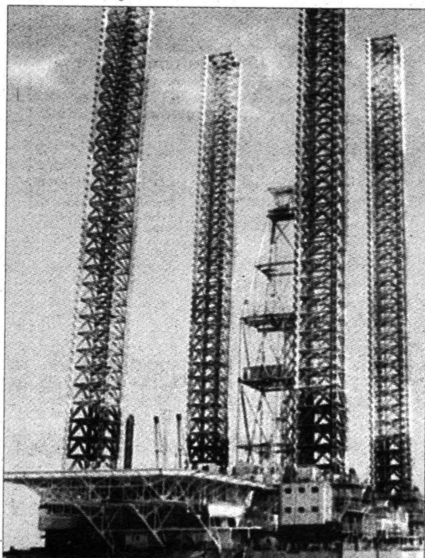
зокрема в Карпатах і на Кримському півострові. Вони вилучили із землі древньої Тавриди та перепродали на Заході предмети античності, віднайдені там. Про це подавали інформацію навіть на 9-й сесії Міжурядового комітету ЮНЕСКО зі сприяння поверненню культурних цінностей країнам їхнього походження або їх реституції в разі незаконного привласнення, що пройшла восени 1996 року в Парижі.

Як перекрити шляхи розграбування і створити умови для повернення в Україну культурної спадщини? У проекті закону «Про вивезення і ввезення культурних цінностей» передбачається обов'язкове проходження державної еспертизи предметів історії та культури, що заявлені до вивезення. Дозвіл на законний перетин кордону дає «Свідоцтво на право вивезення і ввезення культурних цінностей», що видається після експертної оцінки. Контроль та регулювання вивезення й ввезення культурних цінностей мають здійснювати державні органи, зокрема Міністерство культури і мистецтв України, Головне архівне управління при Кабінеті міністрів та підпорядковані їм територіальні органи й установи. Також функція безпосереднього контролю за цим процесом покладається на Державний митний комітет України — він мусить забезпечити порядок проходження державної експертизи при вивезенні й ввезенні культурних цінностей на митних пунктах. Для розв'язання складних і спірних питань, а також для координації діяльності вже згадуваних державних органів пропоновано створити Міжвідомчу раду з питань вивезення і ввезення культурних цінностей. У такий спосіб автори проекту закону намагаються створити систему захисту від протизаконного переміщення українських культурних та історичних здобутків через наші кордони.

Утім, є ризик створити незграбну бюрократичну структуру, котра не матиме ані засобів, ані коштів швидко і кваліфіковано розв'язувати питання: йдеться про знаряддя праці, обереги, чи справді тіньовий бізнес антикваріатом, високохудожніми творами сучасного мистецтва.

Чи полегшить цей закон життя художників, котрі хочуть виставити свої роботи за кордоном України, але не можуть їх вивезти? Скількома колами їм доведеться походити, поки одержать свідоцтво на це право? А уявімо, якщо картину, скажімо, було продано за кордоном. І замість неї назад в Україну везтимуть для кількості якусь «мазню», хто це проконтролює? Усі ці проблеми має розв'язати законопроект, ухвалений Верховною Радою у першому читанні. Депутати нині працюють над ним, подають у галузеву комісію свої пропозиції та зауваження. Бо насправді виконати можна лише той закон, який ставить реальні й справедливі вимоги.

Віталій ГРИГОР'ЄВ.

Енергоносії: карлики і гіганти

ОСТАННІМИ роками з'явилося багато даних про нове джерело енергії — гідрати метану, яке на тисячу років може забезпечити потреби людства в паливно-енергетичних ресурсах і навіть стати альтернативою атомній енергетиці.

Нещодавно американські фахівці розвідали одне невелике родовище газогідратів біля берегів Флориди у водах Атлантичного океану на так званому Зовнішньому хребті Блейка. Запаси метану в газогідратах, з'ясувалося, такі великі, що довелося змінювати масштаби виміру — тепер кількість метану в родовищах газогідратів вимірюють не в куб. м, а в куб. км. Американські геологи підрахували, що в цьому невеликому родовищі міститься 1100 куб. км гідрату метану і що тільки цього родовища за нинішніх темпів споживання газу вистачило б для США на 350 років!

Уперше на можливість знаходження родовищ гідратів метану в земних надрах указав один з найбільш авторитетних російських нафтовиків учений зі світовим іменем Іван Стрижов. Але в тридцяті роки його безпідставно звинуватили в шкідництві і належності до «Промпартії». В результаті Стрижова було репресовано, а його роботи заборонено. Природно, його висновки про широкий розвиток родовищ газогідратів не отримали подальшого розповсюдження.

Новий етап у вивченні газогідратів починається в 60-70-ті, коли до вивчення покладів газогідратів долучилися американські дослідники. Використання для дослідження газогідратів науково-дослідницького судна «Гломар Челленджер», яке дає змогу проводити буріння на глибині моря до 6000 метрів з проникненням у донні породи на 1000 метрів, підтвердило повсюдний розвиток газогідратів у донних осадах Світового океану. Застосування геофізичних досліджень, і насамперед сейсмічних методів, у сукупності з глибоким бурінням «Гломар Челленджера» показали, що фактично все дно Світового океану містить газогідрати.

Узагальнення морських досліджень дало можливість зробити висновок, що на дні Світового океану лежать величезні поклади метану в гідратній формі, щодо яких всі відомі на суші енергетичні ресурси у вигляді вугілля, нафти й газу становлять мізерну частку. Як висловився оглядач американського журналу «Сайєнс» (Наука) Тім Аппензеллер, усі разом узяті відомі в наш час родовища вугілля, нафти і газу на тлі величезних родовищ газогідратів Світового океану здаються жалюгідними карликами.

За підрахунками американського геохіміка К. Квенволдена, запаси метану в гідратах набагато перевищують енергетичні можливості всіх відомих на землі горючих копалин. Кількість вуглецю, зосередженого в гідратах, за К. Квенволденом, становить 10 000 млрд. тонн і вдвічі перевищує кількість вуглецю, сконцентрованого в родовищах вугілля, нафти і газу, разом узятих у земній корі.

Російський учений В. Царьов у своїй монографії про газогідрати також акцентує увагу на гігантських запасах газів, сконцентрованих у газогідратах. Співвідношення між традиційними корисними копалинами і гідратами метану підтверджують висновки про переважну роль гідратів в енергетичному балансі Землі.

Енергетичний потенціал Землі (за В. Царьовим)

Корисні копалини	Видобувні запаси, млрд. т вугільного еквіваленту	Граничні геологічні запаси, млрд. т вугільного еквіваленту
Вугілля і лігніт	9 000	15 800
Природний газ (звичайні поклади)	280	330
Нафта (звичайні поклади)	415	1 180
Нафта (бітумінозні пісковики)	—	39 500
Газ (газогідратні поклади материків)	53	530
Газ (газогідратні поклади Світового океану)	11 300	161 000

У Радянському Союзі створилися несприятливі умови для розвитку досліджень у галузі газогідратів, оскільки домінуюче становище в науці захопили фізики, які вважали, що газогідрати можуть стати перешкодою для атомної енергетики. Газогідрати як енергетичну сировину замовчували, до плану наукових досліджень не включали. Якщо на Заході опубліковано тисячі праць з газогідратів, то в СРСР — одиниці, та й те тільки на периферії. Згаданий вище В. Царьов видав свою книгу в Якутську, О. Клименко видав свою брошуру про газогідрати в Києві. В Москві чи в Ленінграді такі публікації не проходили.

Глава радянської науки президент АН СРСР академік А. Александров як фахівець з ядерної фізики дуже активно обстоював розвиток атомної енергетики, постійно наголошуючи на відсутності альтернативного палива. Важко уявити, щоб президент АН СРСР не був ознайомлений з проблемою газогідратів, над якою на Заході працювали відомі вчені, в тому числі лауреати Нобелівської премії.

Уперше відкрито про газогідрати в СРСР почали говорити у 1992 р. на симпозіумі з нетрадиційних джерел енергії в Санкт-Петербурзі, вже після Чорнобильської катастрофи, коли всесильні атомщики були скомпрометовані і втратили своє монопольне становище в науці.

Втім, стримане ставлення до газогідратів у СРСР спричинили і самі газовики. Так, наприкінці 60-х років на півночі Західно-Сибірської нафтогазоносної провінції за Полярним колом у зоні вічної мерзлоти випадково було відкрито родовище газогідратів на Мессояхській площині. За попередніми даними, воно належало до супергігантських. За короткий термін в умовах тундри було прокладено газопровід Мессояха-Норильськ завдовжки понад 200 км, але коли його підключили, родовище перестало працювати. Під час розвідки, коли піднімали зразки гідратів з свердловини, здавалося, що з родовищем не буде проблем, та потім понад два роки велись експерименти щодо його оживлення, та безуспішно.

Це я до того, що кавалерійським наскоком газогідратну проблему не розв'язати. А тому дуже серйозні сумніви викликають деякі програми, що «гуляють» по урядових кабінетах і обіцяють видобуток газу з гідратів Чорного моря через рік-два. Ця проблема потребує серйозних досліджень.

Ураховуючи невичерпні газові ресурси, сконцентровані в газогідратних покладах морів і океанів, й грунтуючись на попередніх даних про те, що в Чорному морі зосереджено не менш як 25 трлн. кубометрів газогідратів, Кабінет міністрів України 22 листопада 1993 р. прийняв постанову «Про пошуки газогідратної сировини в Чорному морі...», якою зобов'язав ряд наукових і виробничих організацій України розробити програму і провести дослідження гідратів метану з метою зміцнення енергетичної бази України.

На виконання постанови Кабміну у Відділенні морської геології НАН України створено лабораторію з газогідратів, яка на замовлення Національного агентства морських досліджень і технологій у першій половині 1994 р. склала програму з газогідратів. Її було виконано за участю сотень фахівців десятків наукових і виробничих організацій. Велику допомогу в підготовці програми надав директор Відділення морської геології НАН України академік Євген Шнюков.

Проте невдовзі керівництво Національного агентства заявило, що не виконуватиме постанову Кабінету міністрів і не фінансуватиме роботи. Відтоді минуло три роки, проте ніхто з уряду не поцікавився її виконанням, незважаючи на те, що проблема забезпечення енергоресурсами для нашої держави вельми актуальна. Мало того, свого часу в Кабінеті міністрів України було введено посаду заступника прем'єр-міністра з паливно-енергетичного комплексу, але він так і не поцікавився, як виконується постанова Кабінету міністрів України з питань зміцнення енергетичної бази України. Сподіватимемося, що хоча б новостворене Міністерство у справах науки і технологій приділить належну увагу цьому важливому напряму.

Василь СОЗАНСЬКИЙ,
в. о. зав. лабораторією газогідратів Відділення морської геології НАН України.

Для довідки

Що таке газогідрати? Це сполуки включення, що утворюються в результаті проникнення газу в порожнини кристалів води за певних термодинамічних умов. Практично всі відомі гази утворюють газогідрати.

Газогідрати було відкрито в 1810 р. англійським хіміком і фізиком Г. Деві (1778-1824), який під час дослідів з охолодженою хлорною водою отримав гідрат хлору. Для нас найбільший інтерес становлять гідрати вуглеводнів. За зовнішнім виглядом гідрат метану нагадує опресований сніг. Утворюється при температурі плюс 8 градусів за Цельсієм і тиску близько 60 атм. — для умов Чорного моря — на глибинах 600 м і нижче.

У процесі гідратоутворення одна частина води захоплює 160-200 частин вуглеводнів і при цьому об'єм гідрату майже не змінюється. Ця властивість дозволяє нагромаджувати величезні об'єми газу на невеликих площах.

Могли б виробляти. Але поки що не можемо

У ВСІХ розвинених країнах світу дуже велика увага приділяється впровадженню у виробництво прогресивних технологій. Зокрема, враховуючи, що освоєння нової продукції, як правило, пов'язане з додатковими витратами, фірмам, котрі освоюють передові технології, створюються пільгові умови — їх у середньому на три роки звільняють від податків.

Але в Україні, незважаючи на те, що промисловість за технічним рівнем значно відстає, все робиться з точністю до навпаки. Положення, яке існувало раніше і звільняло підприємство, що освоювало продукцію за новими патентами і ліцензіями впродовж трьох років від податків, нині відмінено. І що ж ми після цього маємо? Відміна положення фактично закрила шлях новим технологіям на наших підприємствах. Абсурдність ситуації можна простежити за однією з найгостріших проблем для України — впровадженням у виробництво енергозберігаючих технологій. Наведемо приклад, близький всім нам, — постачання населенню гарячої води. Для цього споруджуються бойлерні, в яких з допомогою теплообмінників нагрівають воду. Існуючі агрегати досить громіздкі. Водночас в Україні є патент на теплообмінник нової конструкції, який, порівняно з існуючим, удвічі коротший, вдвічі менший у діаметрі, в шість разів легший, має високу надійність і споживає вдвічі меншу кількість теплоносія. Доцільність впровадження таких теплообмінників у виробництво, де лімітовані габарити і вага, а особливо, де вимагається висока надійність (хімічне виробництво з агресивним середовищем), важко переоцінити.

Однак впровадження таких теплообмінників при існуючому законодавстві для підприємств економічно невигідне, оскільки будь-яке впровадження пов'язане з додатковими первинними витратами. Водночас необхідність переходу на нову конструкцію очевидна, і з часом увесь світ перейде на теплообмінники нової конструкції. І якби в Україні було налагоджено їх випуск, то, крім значної економії енергоресурсів, відкривався б практично необмежений ринок збуту нових агрегатів.

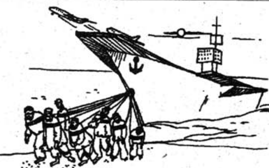
Але, як ми вже казали, у нинішній ситуації це навряд чи можливо. Втім Україні все одно доведеться переходити на ці теплообмінники, оскільки виробництво теплообмінників старої конструкції стане просто безглуздим. Тому виникає запитання — чи не доведеться нам у недалекому майбутньому імпортувати ці агрегати з-за кордону, якщо сьогодні, коли нам належить пріоритет, не налагодимо їх вітчизняне виробництво?

Анатолій КОПТЄЛОВ,
кандидат технічних наук.

Наш вернісаж

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

Серп і молоток, або Прощання із колгоспом по-слов'янськи

Накрохмалена манишка і бездоганний чорний «метелик» ліцитатора викликають повагу і співчуття: бідолаха, в цьому неопалюваному спортзалі сільської школи він єдиний без кожуха. Мимоволі ловиш себе на думці, що не чути звичного на торгах звертання «панове». Та й товар під удари молотка йде досить специфічний: від телят і сіна до подушок, тазиків і брезентових штанів. Сидячи на лавці, збитій із обструганих дощок, парочка іноземців з неприхованою цікавістю спостерігає за подією і, схоже, не менше за присутніх тут сільських дядьків і тіток переймається долею сотні віників чи старенького велосипеда із залишковою вартістю дві гривні з копійками. У КСП «Промінь» Слов'янського району йдуть розподільчі збори...

«Донецька модель»

«Промінь» став сьомим господарством області, реорганізованим за так званою «донецькою моделлю». Уже другий рік цей проект здійснюють обласні адміністрація, управління сільського господарства та земельних ресурсів. Консультативну підтримку надає Міжнародна фінансова корпорація (відділення Світового банку), а фінансову — британський фонд «Ноу-хау».

Рік тому були роздержавлені перші три «пілотні» господарства. Кожне з них перетворилося на кілька приватних підприємств і фермерських господарств, яким віддали симпатії, майнові та земельні паї колишні колгоспники.

Для участі у другому етапі Міжнародна фінансова корпорація, яка має міцну «команду», досвід роботи в Росії і офіс у Донецьку, із 60 заявок відібрала п'ятнадцять. Процес реорганізації в прямому розумінні поставлено на конвеєр. Серед собі подібних «Промінь» відрізняється тим, що є господарством досить сильним —і в масштабах району, і в масштабах області. «Навіщо це вам потрібно?» — не раз і не два питали голову КСП Івана Бєлоконова.

—Дедалі важче господарювати по-старому, всім колгоспом, — пояснив голова. — Тож ділитися треба зараз, поки справи йдуть непогано, через кілька років буде пізно. Варто брати ношу посильну, нехай і меншу.

Очолюючи колгосп, Іван Петрович всіляко підтримував бажаючих працювати самостійно. Та одна справа —відпустити на вільні хліби фермера, інша — розрізати на шматки ціле господарство. Рішення про реорганізацію загальні збори прийняли не без вагань і сумнівів. Зрештою, спрацював авторитет голови, який зумів переконати: часи, коли колгосп був великою благодійною організацією, давно минули. Відтепер у кожного є можливість виявити себе.

— А ковбасний цех можна приватизувати? — кинув хтось провокаційне запитання, заздалегідь очікуючи на негативну відповідь.

— Чому б ні? — знизав плечима Бєлоконов. — Беріть!

Тепер на місці КСП «Промінь» утворилося чотири товариства з обмеженою відповідальністю і одинадцять фермерських господарств. Найбільше з підприємств, як і раніше, носить назву «Промінь». Його директору Івану Бєлоконову довірили свої паї понад 280 із 450 мешканців села Красноармійське. По-перше, звичка. По-друге, господар він тямущий. Потретє, хоч у це на перших порах не дуже вірилось, оті хлопці й дівчата з іноземного фонду запевнили, що коли не сподобається — можна забрати паї й піднести до іншого підприємства. Словом, три чверті селян вирішили діяти за принципом: поживемо — побачимо.

Лідери

Революцію можна робити «зверху», а можна — «знизу». У «Промені» революція пішла в обох напрямах. Наміри закрити свиноферму після реорганізації КСП голова не приховував: не ферма — самі збитки. Між іншим, чимало керівників колгоспів прагнуть реформувати господарство, аби «скинути» збиткові об'єкти, чи тваринництво чи соціальну сферу. Щодо останньої, то теоретично вона передається місцевим радам, а практично коштів зайвих у бюджеті на це немає. І за старою звичкою новостворені підприємства продовжують підтримувати школи, дитсадки і лікарні.

Земельна реформа

Звістка про ліквідацію зчинила серед працівниць свиноферми переполох. Із неперспективністю вони категорично не погоджувалися. Залишалося знайти лідера, який би взявся очолити нову справу.

Ветеринарний фельдшер Ганна Половинко про «бразди правління» не мріяла. А тут колеги із Артемівського району приїхали, із КСП імені Леніна, де реорганізація пройшла на рік раніше. І доводили, що тваринництво може давати прибутки. Так визріло рішення про створення товариства з обмеженою відповідальністю «Весна», де Ганна стала директором.

Підприємство було зареєстроване у виконкомі заздалегідь, і до роботи новий директор повинна була приступити тільки через кілька тижнів, після розподільчих зборів. Але вже на другий день після реєстрації прибігла до Бєлоконова:

— А чого це з території ферми труби вивозять?

Збагнувши, в чому справа, Бєлоконов дістав папір і підписав два накази. Перший — про відправлення завфермою у безоплатну відпустку. Другий — про призначення Ганни Половинко виконуючою обов'язки зама.

У розмові з кореспондентом Ганна не малювала повітряних замків: дай, Боже, наприкінці року звести кінці з кінцями. На це й працівників настроїла. Штат невеликий, усього дві сім'ї — Половинко і Новак. Сини, дочки, свати. Свої земельні й майнові паї «Весні» доручили понад 80 односельців. Вкупі вийшло 120 гектарів землі, комбайн, автомобіль, косилка, три трактори, сівалки, культиватор, плуги... У цьому перевага «донецької моделі», на відміну від традиційної, коли колгосп віддає лише непотріб — звичайно, якщо ти не наближена до голови особа.

Знайшовся хазяїн і на згадуваний ковбасний цех. Відшукався аж у райцентрі — Євген Семенець. За два тижні зробив у цеху опалення і водопостачання, завіз обладнання і випустив першу партію сосисок. Досі лінія працювала від сили раз на тиждень і багатим асортиментом не балувала. Розподільчі збори закріпили за товариством з обмеженою відповідальністю «Промагро» землю і майно. Сам Євген Якович вніс до статутного фонду свою частку у вигляді обладнання. Окрім ковбасної лінії, підприємство має забійний цех і цех із переробляння молока. І, як запевняє нове керівництво, виробництво має бути рентабельним.

Наївно думати, начебто донецькі селяни беззастережно й повністю звертають на капіталістичний шлях розвитку. Таких передбачливих, як Бєлоконов, небагато. Часто спрацьовують інші мотиви — наприклад, намагання «скинути» голову. Часто — особисті амбіції, бажання висунутися.

Що дало поштовх для «революції знизу» у благополучному й сильному «Промені»? Почуття відповідальності й небайдужості — як у Ганни Половинко? Потяг до конкретного виробництва — як у Євгена Семенця? Чи природження працьовитість— як у Катерини Ігнатенко? Історія цієї жінки дуже цікава. Мати трьох дітей, вона все життя пропрацювала на фермі. І вийшло так, що її майновий пай виявився найбільшим у колгоспі — майже 150 тисяч гривень (а сума залежить від стажу роботи і заробітку). Понесла було свою частку до Бєлоконова. А він запропонував: з такими грошима можна свою справу починати. Після довгої сімейної ради вирішили: спробуємо. Так з'явилося нове приватне господарство, де стартовим капіталом стало майно, зароблене багаторічною працею в колгоспі.

Від колгоспника до рантьє... один крок

Незважаючи на зовнішню схожість з аукціоном, розподільчі збори закінчилися на диво мирно. Чотири нових підприємства і одинадцять фермерів полюбовно розійшлися, цивілізовано поділивши землю, реманент і оборотні кошти. Втім, далеко не завжди «поховання» колгоспу обходиться без конфліктів. В одному із КСП такі збори тривали до восьмого ранку — ніхто не хотів поступатися.

Трапляються випадки настільки кумедні, наскільки й повчальні. Якось ділили майно в одному з господарств області, і окремою позицією йшли... 108 тисяч пляшок горілки — чого тільки не зберігається у колгоспних засіках! У заявці на торги якийсь фермер так і написав: мовляв, хочу придбати один трактор і сто пляшок горілки. Бізнес по-нашому: тут тобі й основні фонди, й обігові кошти.

Участь міжнародних фінансових організацій зводиться до сприяння суто технічного. Вони можуть найняти кваліфікованого юриста, економіста, провести роз'яснювальну роботу, підготувати пакет необхідних документів і навіть відправити селянина-підприємця до Америки за досвідом. Спеціалісти відзначають демократичність «донецької моделі»: зрештою, кожен сам вирішує, розпоряджатися своєю часткою самостійно чи довірити це право комусь.

Втім, як і у випадку з майном державним, не кожна надія, народжена власністю, справджується, і нове підприємство теж не застраховане від банкрутства. Але на відміну від ваучера, пай можна забрати назад, якщо справи в товаристві, куди його вкладено, кепські. І потім — власник може тримати майновий пай в одному підприємстві, земельний — в іншому, а працювати в третьому. А договір ренти, який укладається з користувачем, виявляється вигідним перш за все для пенсіонерів, які отримують плату грошима чи сільгосппродукцією.

Говорити про успіхи чи провал моделі рано — ще не осінь. Але досвід трьох пілотних КСП продемонстрував, що урожайність зернових у реорганізованих господарствах виявилася вищою, ніж у сусідів. Товариства з обмеженою відповідальністю «Горизонт» і «АТО», утворені на місці колишнього КСП імені Леніна Артемівського району, торік мали рентабельність відповідно 23 і 27 відсотків. В акціонерному товаристві «Іванівське» всі показники по тваринництву покращилися в порівнянні з КСП «Іванівське». Новостворені підприємства розрахувалися по рентних платежах і — о, диво! — навіть по боргах, залишених у спадок колишніми колгоспами.

... Серп і молот символізували єднання міста і села у 30-ті роки, коли в селі Красноармійське Слов'янського району організувався колгосп «Червоний Донбас». На символ села сучасного претендує молоток ліцитатора, останній удар якого сповістив про кінець існування колгоспу в Красноармійському. А серп — він для тих, хто працює на землі, залишається назавжди.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Розквітнув «Пролісок» ліцеєм мистецтв

Навесні, двадцять сім років тому, під час виступу дитячого хореографічного гуртка підійшла до Анатолія Короткова жінка і простягнула букетик квітів. «Я вам дарую не просто проліски, а й майбутню назву вашого колективу». Відтоді очолюваний нині народним артистом України, професором Кіровоградського педінституту Анатолієм Коротковим зразковий дитячий хореографічний ансамбль «Пролісок»— лауреат Республіканської комсомольської премії імені Островського, премії Ленінського комсомолу і десятків інших премій та фестивалів як вітчизняних, так і зарубіжних — кого тільки не радував своїм мистецтвом! Об'їздив майже всю Європу, побував у Японії. А згодом і до нього почали приїздити гості. На організований Анатолієм Єгоровичем у Кіровограді міжнародний фестиваль «У колі друзів» щорічно збираються дитячі хореографічні колективи з різних країн.

Та між гастролями та фестивалями була велика підготовча, педагогічна, наукова (він автор декількох праць з хореографії) робота. Двадцять років тому разом з батьками вихованців усього за одинадцять місяців за власним проектом спорудив цілий комплекс для занять танцями по вулиці Володарського. А торік на вулиці Леніна у «розвалюсі», якою був колишній будинок піонерів, було створено єдину в Україні школу-ліцей мистецтв. У казковому, без перебільшення, приміщенні після реставрації і бобудови розташувалися чудові балетні класи, навчальні кабінети, кімнати для індивідуальної роботи, зали, комп'ютерний клас, лінгафонний — для вивчення іноземних мов, українська світлиця і навіть власна, зі смаком оформлена, кав'ярня, де харчуються ліцеїсти. «Дизайн на 99 відсотків мій, — признався Коротков. А добудову допомогли спроектувати».

У ліцеї навчаються 150 відібраних за конкурсом обдарованих сільських дітей з різних районів області, а також юні мешканці Кіровограда. — А всього під рукою «учителя танців» понад півтисячі вихованців. Заняття, лекції, репетиції, концерти, гастролі. Квітне «Пролісок», не лише радуючи своїм мистецтвом, а й даючи професію, путівку в життя його вихованцям.

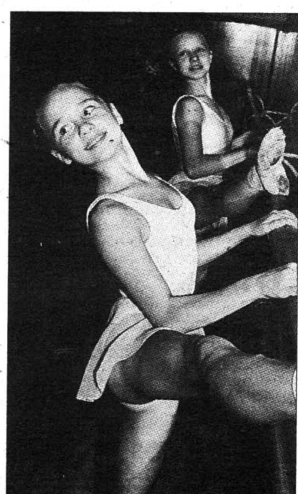
Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Історія

Микола владу здав. Михайло не прийняв

80 років тому було повалено самодержавство в Росії

***Р**ІДКІСНИЙ випадок в історії людства, щоб людина, прийнявши мандат на найвищу владу, тут же відклала його вбік. Людству відома лукава, підступна і смертельна боротьба за владу. До сьогодні.*

В одній із праць Ф. Енгельса наголошується, що в суспільстві, поділеному на класи, рушійними важелями є низькі почуття: жадібність і владолюбство. А можна й без Енгельса. Закони Божі існують тисячоліття. Окрім християнських заповідей, перші з яких «не вбий» і «не вкради», людство суворо попереджене про сім смертних гріхів. Перший із них — висока зарозумілість. Другий гріх — жадоба. Третій —владолюбство. Усі вони торжествують дотепер, що засвідчує повсякденність людського життя.

***

Пригадаймо ті дні 1917 року. 25 лютого розпочався загальний політичний страйк. На телеграму голови Думи Михайла Родзянка: «Становище серйозне. У столиці анархія. Уряд паралізовано...» — Микола II дав розпорядження припинити роботу Думи з 26 лютого. Родзянко не виконав розпорядження.

27 лютого в Петербурзі розпочалося збройне повстання, революційні дії робітників зімкнулися з рухом солдатських мас. У деяких районах солдати стріляли в поліцейських, які розстрілювали демонстрацію. Спільними зусиллями озброєні робітники і солдати майже цілком оволоділи столицею. Командувач військового округу генерал С. Хабалов із незначною частиною військ намагався закріпитися в приміщенні Адміралтейства, але 28 лютого змушений був капітулювати.

Цього самого дня створюється тимчасовий комітет Державної Думи, котрий намагається взяти владу у свої руки. 2 березня він направив до ставки верховного головнокомандувача, що перебувала в Пскові, своїх представників О. І. Гучкова та В. В. Шульгіна. В результаті переговорів Микола II того самого дня відрікся від престолу й за себе, й за малолітнього сина Олексія на користь молодшого брата Михайла Олександровича. Втім, незважаючи на наполегливі вмовляння представників Думи, великий князь Михайло не захотів відразу прийняти престол, а 3 березня підписав акт про відмову від прийняття верховної влади та про визнання ним усієї повноти влади за Тимчасовим урядом, що його було створено Держдумою 2 березня.

Ось дослівний текст цього документа.

Акт

про відмову Великого Князя Михайла Олександровича від прийняття верховної влади та про визнання ним усієї повноти влади за Тимчасовим Урядом, який з'явився за почином Державної Думи.

Тяжкий тягар покладено на Мене волею брата мого, котрий передав Мені імператорський всеросійський престол у час безприкладної війни та заворушень народних.

Натхненний єдиною зі всім народом думкою, що вище за все благо Батьківщини нашої, прийняв я тверде рішення у тому лише разі прийняти верховну владу, коли така буде воля великого народу нашого, якому належить всенародним голосуванням, через представників своїх в Установчих Зборах, встановити спосіб правління і нові основні закони Держави Російської.

Тому, закликаючи благословення Боже, прошу Всіх громадян Держави Російської підкоритися Тимчасовому Уряду, котрий за почином Державної Думи з'явився і наділений усією повнотою влади, надалі до того, як скликані у якнайкоротший термін, на основі загального, прямого, рівного і таємного голосування, Установчі Збори своїм рішенням про спосіб правління висловлять волю народу.

На оригіналі підписано

«Михайло»
3 березня 1917 року
Петроград

Свідома і непохитна відмова великого князя Михайла від прийняття верховної влади у цілком законний спосіб спричиняє очевидне здивування. Адже він був спадкоємцем престолу до 1904 р., до народження царевича Олексія. Після відречення від престолу Миколи II за себе і за Олексія його прямий обов'язок прийняти престол, переданий цареем. Але він утримався.

Після царського маніфесту 17 жовтня 1905 р. і виборів у Першу Державну Думу в Росії було встановлено своєрідну конституційну монархію. Закони ухвалювала Держдума, а цар очолював уряд. Не треба, здавалося б, жодних додаткових законодавчих актів і жодних удосконалень у владній структурі. Бери та прав! Ні, подякував Михайло Олександрович. Дав згоду він «прийняти верховну владу» лише в тому разі, коли на це буде воля народу, який виявить її через своїх представників в майбутніх Установчих зборах. І сам передрікає, що цим представникам доведеться «встановити спосіб правління і нові основні закони Держави Російської». Не виключено при цьому, що владу йому Установчі збори можуть і не передати. Але він до членів цих зборів репресій не застосовуватиме.

***

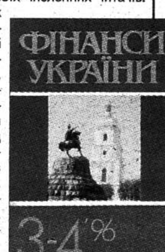
Хоч кажуть, що історія нічому не вчить, все ж таки придивимося до неї уважно і, очевидно, побачимо, що нове — часто просто забуте старе.

Чи є серед нинішніх можновладців особистість, здатна на крок, що його зробив Михайло?

Олександр ДЕУЛІН,
журналіст.

Журналу «Фінанси України» – рік

Ось уже рік нове видання Міністерства фінансів України — науково-теоретичний та інформаційно-практичний журнал «Фінанси України» — щомісяця надходить до своїх численних читачів.

На сторінках часопису досліджують актуальні проблеми фінансової науки, практику функціонування фінансової системи України, досвід науковців і практиків, фахівців різних профілів, працівників банківської сфери, економістів і підприємців.

У журналі публікують статті, що висвітлюють проблеми формування бюджету, контролю та обліку фінансування; грошових, кредитних і валютно-фінансових відносин; фінансування виробничих структур і невиробничої сфери; фінансового ринку, банківської справи, страхових відносин і податкової політики; практику фінансування у країнах зарубіжжя, а також теоретичні проблеми фінансів.

Це видання корисне і для працівників фінансової сфери, науковців, і для керівників та фахівців підприємств, організацій і науково-дослідних установ. Його також можна вважати своєрідним посібником для студентів середніх і вищих навчальних закладів.

Нещодавно «Фінанси України» розпочали ще одну добру справу: побачив світ додаток до журналу «Нормативні акти з фінансів, податків, страхування та бухгалтерського обліку», який, так само як і журнал, надходитиме передплатникам щомісяця.

Із блокнота журналіста

Такий різний Миронов...

Сьогодні народному артистові Росії Андрію Миронову виповнилося б 56

Свого часу мені щастило на зустрічі з цікавими людьми. Але ніяк не випадало побувати разом із «живим» Мироновим. Заради цього кілька разів їздив до Москви на спектаклі з його участю в Театр сатири. Однак даремно. Тими днями, як на зло, грав дублер.

І все-таки моя мрія здійснилася. Восени 1978-го року кіностудія «Ленфільм» знімала у місті Совєтську (колишньому Тільзіті) Калінінградської області на Немані телевізійний фільм «Троє в човні, не рахуючи собаки» за Джеромом К. Джеромом.

Неман не випадково було обрано знімальним майданчиком. Події в повісті англійського письменника відбуваються на Темзі, дуже схожій на Неман у вересні—жовтні. Але ж, окрім туманів і дощів, для зйомок треба було ще й багато сонця. А воно восени в тому краї світить не досить охоче...

Неодноразово під час зйомок раптово зривався свіжий вітер, небо темніло і йшов дощ. І тоді ленфільмівцям нічого не лишалося, як ховатися в житловому вагончикові. Одного дня туди загнав дощ і мене.

Скориставшися нагодою, попрохав Андрія Миронова відповісти на кілька запитань для газети. Але актор сказав, що погано почувається. І попрохав підійти пізніше. До того ж Лариса Голубкіна, а вона, як відомо читачеві, у цьому фільмі з Аліною Покровською та Іриною Мазуркевич виконували ролі Енн, Емілії та Патриції, попросила не турбувати Андрюшу. Вкрила його теплим халатом, подала гарячого чаю...

Помітив, що весь знімальний майданчик називав Миронова цим ласкавим іменем — Андрюша. Як дізнався потім від Олександра Ширвіндта, так називав його й весь Театр сатири.

Але повернімося до вагончика. Тоді не на екрані —наяву вперше побачив очі Андрія Миронова. Він, посміхаючись, щось казав Олександрові Ширвіндту й Михайлові Державіну. А в очах була туга. Подумалося: коли ж він справжній Миронов? В образі Остапа Бендера? В Дімі Семицветові? Чи зараз?..

... Але з-за хмар з'явилося сонечко. І ленфільмівці знову зайняли свої місця на знімальному майданчику. Освітлювачі миттєво ввімкнули юпітери, вдягнулися в костюми актори.

— Приготуватися! — прозвучала команда режисера.

Неприємно було заходити в прохолодну жовтневу воду. Добре пам'ятаю: термометр показував плюс 10 за Цельсієм. Хто хоче випробувати таке на собі, будь ласка, річки вже звільняються від криги.

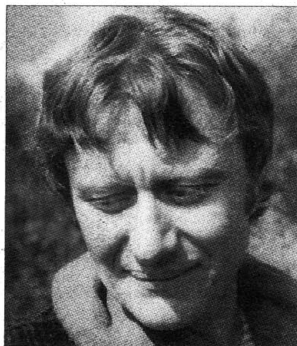
— Хіба не можна цю сцену зняти на півдні? Або в кінопавільйоні? — запитав у режисера-постановника.

— Ні, — відповів Наум Бірман. — В іншому місті Темза не вийде.

— Що вдієш? Мистецтво вимагає жертв, — сказав Андрій Миронов.

І от вони всі разом: Андрій Миронов, Олександр Ширвіндт і Михайло Державін, стоячи по коліна у воді в напівзатопленому човні, несамовито кричать, жестикулюють...

Пасажири, які пливли холодним Неманом на катерах і «Ракетах», упізнавши улюблених акторів, із посмішками спостерігали, як троє мужніх чоловіків у старомодних купальних костюмах наполегливо

вичерпували з човна умивальником, каструлею та сковородою воду.

А один з катерів навіть стишив хід і повернув було до вкритого верболозом берега. Але капітан, почувши серед тих, хто «потрапив у біду» голос Андрія Миронова і побачивши на березі кінокамеру, повернув назад.

Два — раз! Два — раз!

Анумо, давай ще трохи!

Співали в човні виконувані артистами Джі-Джером, Харріс і Джордж.

Читач вже знає, на екрані телевізора знімальний епізод займав зовсім небагато часу. А пробули троє в холодній воді за дві години, якщо не більше. Спочатку була репетиція, потім зйомки, затим — знову репетиція, зйомки, дублі, знову репетиція, знову зйомки, дублі...

— Повернувшись до Москви, обов'язково запишуся до секції «моржів», — жартував після зйомок змерзлий Андрій Миронов.

Але ленфільмівці, що стояли на березі, добре розуміли — йому не до жартів. Швиденько промасажували артистів, налили «по сто», дали гарячого чаю.

Після зйомок у драматичному театрі Совєтська відбулася творча зустріч Андрія Миронова з мешканцями міста.

Коли Андрій Олександрович почав читати монолог Хлєстакова з «Ревізора», я пройшов за лаштунки. І дістав «Зеніт», щоб на сцені зробити кілька знімків актора.

Але тут знову підійшла Лариса Голубкіна.

— Прошу, не фотографуйте Андрюшу. Він ніяковіє, коли бачить фотоапарат. І може зірватися виступ, — сказала вона.

Подальші мої спроби сфотографувати актора непомітно від дружини, яка постійно опікувалася ним, були так само невдалі. Довелося робити це з зали.

Тоді, перебуваючи у відрядженні в Совєтську, жив я в тому самому готелі «Росія», що й ленфільмівці. Зателефонувати звідти за межі області можна було, лише замовивши розмову в адміністратора, і я неодноразово зустрічав у фойє готелю Андрія Миронова, який чекав на розмову з Москвою. Тільки-но лунав пронизливий міжнародний телефонний дзвоник, він підскакував, на обличчі з'являлася широка добра посмішка.

— Алло! Мамо! Мамочко, я дуже за тобою скучив, —кричав він у трубку. — Не турбуйся, у нас усе добре.

Кілька разів довелося мимоволі чути такі переговори. І завжди він називав Марію Володимирівну тільки мамочкою, дорогою мамулею.

Одного разу, коли після переговорів Андрій Олександрович пішов до свого номера, хтось із присутніх іронічно сказав:

— Який ніжний мамин синочок.

— Сміливий і мужній, скромний і добрий, — відповів Генріх Маранджян, оператор-постановник фільму.

І, повернувшись до тих, хто сидів у фойє, а їх було чимало, додав:

— Андрюша такий, як батьки. Було б несправедливо, якби в Олександра Менакера і Марії Миронової виріс поганий син. У гарних сім'ях рідко бувають діти погані...

У моїй пам'яті залишився Андрій Миронов також сміливцем і мужньою людиною, скромним, добрим. Таким, яким бачив його на зйомках, у театрі та в спілкуванні з людьми.

Володимир КРАВЕЦЬ.

Совєтськ
Калінінградської області — Київ.

Фото автора.

Світлим рядком

«Усі ми прагнемо любові»

ПІСНЯ з однойменною назвою, лауреат «Пісенного вернісажу-95», облетіла не тільки Україну. На своїх крилах її несе гурт «Соколи» з Дрогобича —колектив, який, за твердженням його засновника і керівника Михайла Мацялка, один з перших пішов на свої хліба, тобто став вільним від чиновників культурно-мистецьких установ. А, значить, і від бюджетних ін'єкцій.

Та це, на щастя, не вплинуло на творчий потенціал гурту. Він лауреат численних вітчизняних і міжнародних конкурсів та фестивалів, один з небагатьох, до кого особисті симпатії при нагоді висловлює сам Президент.

Так було і в Трускавці, де, піднявшись на сцену після концерту, Леонід Кучма багатозначно повторив услід за солісткою групи Марією Шалайкевич,

виконавицею чудової пісні, слова: «Усі ми прагнемо любові...»

Чим бере за душу ця артистична сімка? Передусім манерою виконання — довірливою, щирою і не гучною. А ще репертуаром, у якому народні мотиви, класичні твори, сучасні мелодії. Артисти не співають, не грають —вони зі сцени ведуть задушевну розмову: на таке здатні лише близькі друзі.

Крім згаданої найвідомішої пісні, заслужена артистка України Марія Шалайкевич неперевершено виконує власні твори, присвячені Соломії Крушельницькій (отримала гран-прі на черговому фестивалі), Назарію Яремчуку. А італійські пісні з репертуару Робертіно Лоретті... Це ж не лише сміливість треба мати! А пісні українських словаків...

До репертуару «Соколів» не увійшла жодна випадкова мелодія. Інший принциповий момент: гурт ніколи не співає під фонограму.

—Під «фанеру» співають або безголосі, або ті, хто не має відповідної апаратури, — каже заслужений артист України Михайло Мацялко.

Із 1990 року «Соколи» провели понад 160 концертів у Канаді, США, Англії. Виступали в Німеччині, Югославії, Польщі, Росії. Певне, нема обласних центрів, де б над стадіонами не злітали високо й красиво голоси «Соколів». Півтора десятка власних пісень, десятки народних записав гурт на чотирьох альбомах. Співаків слухають радіослухачі, але рідко бачать телеглядачі. Чому? Не хочуть «Соколи» ставати залежними від тих, хто замовляє музику. І не лише на TV, а й у нічних клубах.

Співачка, композитор Марія Шалайкевич пояснювала мені це так:

—Ми з дня заснування вклоняємося трьом, пов'язаним між собою, святиням: Богові, Україні, Любові.

Іван ІЛЛЯШ.

На знімку: Президент України Леонід Кучма із «Соколами».

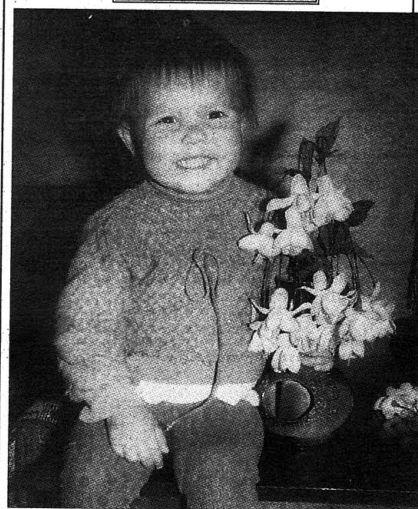
Справа не в ковбасі...

Далі так жити терпіння вже немає. Я пережила війну, тяжкі повоєнні роки, а й тоді так важко не було. Навпаки, з кожним роком жити ставало дедалі краще. Нині вже й надії немає — все так зле. Пенсію одержую малу та й ту вже який місяць не платять. Діти від мене далеко, і не мають роботи, бо їхній завод майже не працює. Тож не мають за що приїхати провідати мене, свою маму. З другою донькою, яка живе в Росії останній раз бачилися п'ять років тому — нема грошей на квитки. Скажіть, як нам не сумувати за старими часами, хоча нас і запевняють, що ми сумуємо за дешевою ковбасою. Та хіба тільки в ковбасі справа? У мене вчительського стажу 38 років, а що сьогодні маю? Одна образа.

Г. ЗАЇКА,
вчителька-пенсіонерка.

Веселий Кут
Новоукраїнського району
Кіровоградської області.

Фото з конверта

Бабусі, матусі, сестричці, знайомій дівчинці з сусіднього двору... Всім вистачить!

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Ви нам писали...

Дотримуйте слова, чоловіки!

До редакції з Івано-Франківської області надійшов лист Марії Козоріз. Жінка скаржилася на те, що п'ять років тому перерахувала проектно-будівельному об'єднанню «Прут» гроші за цеглу, з якої мала намір будувати хату. Але й досі її не отримала. Скаргу читачки редакція надіслала до обласної держадміністрації. І невдовзі отримала відповідь:

«Перевіркою встановлено, що виконавчий лист про стягнення 1072 гривень спричиненої шкоди з ПБО «Прут» на контролі в Коломийському міському суді. На виконання судового рішення Коломийським міським судом виконавчого листа разом з інкасовим дорученням надіслано для проведення безпосереднього стягнення в Агропромбанк Коломиї, в якому розрахунковий рахунок боржника. Проте стягнення не проводили у зв'язку з відсутністю коштів на рахунку підприємства. 17.01.97 р. Коломийським міським судом звернено стягнення на майно боржника, тобто майно описано і накладено арешт на транспортні засоби ПБО «Прут». Боржнику надано строк для добровільного виконання судового рішення. В разі його невиконання описане майно підлягатиме реалізації.

Водночас роз'яснюємо, що з усіх питань виконання судового рішення М. Козоріз слід звертатися до Коломийського міського суду.

Начальник управління юстиції Д. Максимович».

Чесно кажучи, з відповіді, яка надійшла до редакції, незрозуміло, коли настане розв'язка довготривалої історії. Про перебіг подій ми повідомимо.

Відділ листів.

Пам'ять

«ТИ НАША СОВІСТЬ, МАМО!»

Добрий день, шановна редакціє!

У липні минулого року в Міністерстві зв'язку України вийшов у світ художній конверт, присвячений Матері-героїні Олександрі Деревській. Шлях до цієї події був нелегкий і тривав... п'ять років. Але трудноші позаду, і мрія Деревських, дорослих дітей Олександри Абрамівни, здійснилася: конверт — мініатюрний пам'ятник Людині, все життя якої було і залишається втіленням Добра, Милосердя і гуманізму —є!

У сім'ї автора цих рядків, крім інших дорогих серцю реліквій, зберігається і один з номерів «Голосу України», ювілейний, — «Перемозі —50!»(«ГУ», №83, 6 травня 1995 р.).

На першій сторінці газети вміщено фотографію: в тісному колі життєрадісних дітей — немолода жінка, Олександра Деревська... Мати-героїня. І далі слова: «Її ім'ям названо малу планету. Зірка небес, вічна сестра милосердя, чия перемога на війні визначалася не кількістю чужих втрат, а кількістю врятованих душ...»

Саме та фотографія стала основою для створення художнього конверта.

Вам пише одна з тих дітей, яких врятувала Олександра Аврамівна.

Низький уклін Вам за пам'ять.

... Висока, струнка, худенькі плечі, рівне темне з сивиною волосся акуратно зачесане назад, карі, дуже добрі очі. Ласкава, ніжна, погляд так і випромінює тепло, здається, всіх зігріла б, захистила від біди,— такою вона залишилась у моїй пам'яті... наша Мама.

Десятки осиротілих дітей оточила вона увагою, турботою і материнською ласкою. Журналісти та письменники стверджують, що добрі руки й серце Мами торкнулися шістдесяти двох дитячих доль. Можливо. Я знаю, в сім'ї нас було сорок восьмеро дітей. Під час війни старші пішли на фронт. В останні роки в сім'ї нас, дітей, було 42, двадцять шість школярів, решта — малюки. Тяжко, бувало голодно, жили ми в той нелегкий час. Але жили дуже дружно. В пам'яті збереглись радість спілкування з Мамою і дітьми, тепло великого дому, потреба піклуватися про молодших, слабких. Зростали ми в праці. Зразком невтомної трудівниці для нас, дітей, була Мама. Нагодувати, одягти і взути, обіпрати, а найменшим ще й колискову заспівати... На всіх вистачало в неї материнського тепла й ласки.

Мамині уроки добра, людяності, працьовитості засвоїли ми на все життя. Давно немає в живих нашої Мами, але світла пам'ять про неї живе й житиме в серцях її дітей, онуків, правнуків...

Багато років у нашій сім'ї була добра традиція: один раз на три—п'ять років ми приїжджали в Ромни із сім'ями, дітьми, онуками на могилу Матері вшанувати її пам'ять. Чергова, сьома за ліком, зустріч сім'ї Деревських відбулася в серпні 1990 року. Сподіваюся, не остання.

Сьогодні ми, дорослі діти Олександри Аврамівни, живемо в різних державах СНД: в Україні, Росії, Казахстані. Вік і стан здоров'я старших, різке подорожчання життя стали нездоланною перешкодою для поїздок на такі зустрічі.

Шостого травня 1997 року Мамі виповнилося б дев'яносто п'ять літ. Художній конверт, який побачив світ, —найкращий подарунок пам'яті до такого ювілею.

Хочеться вірити, що труднощі й незгоди нинішнього життя не зроблять жорстокими наші серця і не витруять із душ Добро, яке вклала в нас у дитинстві Мама. Сподіваюся, тяжкий час ми переживемо і, як бувало, зберемося разом великою сім'єю в домі нашого дитинства, сім'ями. З дітьми, онуками ми прийдемо на міське кладовище поклонитися могилі Матері, покласти квіти до обеліска, на якому викарбувано слова: «Ти наша совість, мамо. Земний уклін тобі. Твої діти». І під цим сорок вісім імен.

Шановна редакціє!

Дозвольте через вашу газету висловити сердечну подяку творцям конверта «з дітками», як по-доброму нарекли його в нашому місцевому відділенні зв'язку, небайдужим людям — Олені Шустик, редакторові радіопрограми «Зворотний зв'язок», Ларисі Степанівні Клименко, Михайлові Івановичу Стеценку, Наталії Анатоліївні Стась, художнику Геннадію Трохимовичу Задніпряному — всім співробітникам УВПЗ «Укрпошта», причетних до виходу у світ материнського конверта, побажати їм здоров'я, добробуту в житті, успіхів у творчості.

Виходові у світ пам'ятного конверта активно сприяв мій менший син, онук Олександри Аврамівни і продовжувач її благородної справи, Андрій Юрійович Сербин, нині депутат Сіверськодонецької міської ради. Понад десять років займається він вихованням дітей у місті Сіверськодонецьку.

Із вдячністю та повагою від імені дітей Олександри Аврамівни Деревської.

А. СЕРБИНА (ДЕРЕВСЬКА),
пенсіонерка.

Сіверськодонецьк
Луганської області.

Усміхніться, любі!

Подарунок

У березні Кость Барвінок
Саме перед святом
приніс з лавки подарунок
сповитий шпагатом.
Ввійшов в хату такий пишний,
Не схожий на себе.
—Дивись, — каже до дружини,
—Що придбав для тебе.
Як розкрив він свій пакунок,
У той вечір пізній,
Розсипалися по столу
Коштовності різні:
Ковдра, сукня і пантофлі,
Й ажурні панчохи,
Манікюрне причандалля,
Й косметики трохи
—Пасти, креми і помади,
І з чимось флакони,
І освіжуючі води,
Та якісь лосьони.
Не забув про лакомини
Сім'янин хороший,
Хоч потратив для дружини
Майже усі гроші.
Дружина оторопіла:
Що ж то означає?
Адже грошей давно в хаті
І на хліб немає!
—Де взяв гроші на покупку
Отаку багату?
—Так сьогодні ж я отримав
За той рік зарплату!

Надіслав
Олександр БРУШИНСЬКИЙ.

Сміла
Черкаської області.

У номер

● *Сімферополь*

Невідомі погрожують депутатам

Захистити депутатський корпус автономії від «явного терору бандитів, які користуються політичною підтримкою так званої антикримінальної коаліції», закликали МВС і СБУ члени ВР Криму. Виступаючи на позачерговому засіданні, заступник голови ВР автономії А. Данелян повідомив, що останнім часом «масового характеру набули акції з погрозами і шантажем по телефону», які проводять невідомі проти депутатів кримського парламенту. Віце-спікер назвав це викликом існуючій владі в Автономній Республіці. За його словами, невідомі погрожують по телефону сім'ям віце-спікера парламенту Геннадія Рубцова, депутатів Михайла Бистрова, Вадима Мордашова, Анатолія Маляра, Василя Шпилькіна та Юрія Тихонова, а також іще кільком парламентаріям, які бояться розголошувати свої прізвища.

● *Луцьк*

Уроки пам'яті

Заступник голови Волинської облдержадміністрації Петро Онищук провів засідання оргкомітету, присвячене вшануванню пам'яті визначного земляка, публіциста, історика, громадського та політичного діяча В'ячеслава Липинського, роковини з дня народження якого відзначатимуть у квітні. Вирішено впорядкувати садибу родини Липинських у Затурцях. У Волинському університеті проходитимуть наукові читання, у школах — тематичні уроки та позакласні заходи. Оргкомітет звернувся з пропозицією до україно-польського форуму молоді імені В. Липинського представити на розгляд облдержадміністрації проект пам'ятника славетному земляку.

● *Одеса*

Бери ложку, бери хліб і сідай за свій обід

У школах та дошкільних закладах Одеси відновлюють безплатне харчування 12 тисяч дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей, чорнобильців тощо. На якийсь час, посилаючись на нестачу коштів та реорганізацію системи харчування, управління освіти Одеси припинило безплатне надання обідів дітям. Міськвиконком, засудивши такий підхід, своїм рішенням відновив харчування, виділивши близько 300 тисяч гривень.

Проблема

«Природна смерть» — це протиприродно

***Робітник** очисного вибою Віктор Клименко знепритомнів просто в лаві. Товариші підняли його на поверхню й відправили до лікарні, де нещасного й спостигла смерть. Місцевий судмедексперт поставив діагноз: повна дистрофія організму. У покійного було шестеро дітей. Старшому, Олександрові, — дев'ятнадцять. Молодшому, Вадимові, — лише п'ять.*

Сталося це в січні на шахті «Московська» виробничого об'єднання «Шахтарськвугілля». Специфічне явище у вугільній галузі, яке називається «природна смерть», привернуло увагу. Так спеціалісти кваліфікують випадки смерті гірників на робочому місці переважно внаслідок серцевого нападу. Випадки ці стали братися на облік з середини 1994 року, і статистика ведеться досить недавно. Але цифри свідчать: якщо в цілому в Україні кількість «природних смертей» зменшується, то в Донецькій області зростає. Особливо багато випадків припало на січень 97-го, коли із 16 шахтарів, що загинули на виробництві, дев'ять, так би мовити, померли «власною смертю». Назвати її природною язик не повертається.

Електрослюсаря шахти імені 1 Травня виробничого об'єднання «Шахтарськвугілля» Георгія Мартиненка знайшли під землею без ознак життя. Діагноз: гостра серцева недостатність.

У машиніста донецької шахти імені Засядька серце зупинилося в камері підземної машини.

Гірничий одного з шахтобудівних управлінь знепритомнів біля електровоза на шахті «Росія» виробничого об'єднання «Селідоввугілля».

—До різкого зростання природних смертей призвело погіршення професійного добору для роботи в підземних умовах, низький рівень медоглядів тощо, — підсумовував цифри на одній із недавніх нарад начальник Донецького територіального управління Держкомітету України з нагляду за охороною праці Юрій Луньов. — У 1996 році медогляд не пройшли 20 тисяч гірників, і серед них є такі, що можуть померти просто на робочому місці.

Трапляються випадки, коли комісія не рекомендує використовувати робітника на підземних роботах, проте він продовжує спускатися в забій. У відносно благополучному об'єднанні «Макіїввугілля» таких працівників близько вісімдесяти, не краща картина в інших містах. Інстинкт самозбереження вже не спрацьовує: люди не хочуть втрачати зарплату, хоч і нерегулярну, роботу, хоч і важку, підземний стаж, хоч і ціною власного життя.

Контроль за станом здоров'я шахтарів, колись суворий і невідворотний, нині послабився катастрофічно. І це проблема не тільки медична чи галузева, а й соціальна. Зрештою, не треба мати медичну освіту, щоб поставити діагноз «повна дистрофія» батькові шістьох дітей із зарплатою в 200 гривень. І якщо люди сильної професії не витримують і йдуть із життя на робочому місці, не доживши до 45—50 років, чи можна назвати таку смерть природною?

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Чим будемо заправлятися?

Трудовий колектив АТ «Лисичанськнафтооргсинтез», що в Луганській області, звернувся з листом до Верховної Ради. Уже третій рік потужності підприємства використовують на одну десяту через відсутність сировини — нафти. Обсяг її перероблення скоротився з 23 млн. тонн у 1990 році до 2 млн. минулого. Відсутність міжурядових угод про постачання нафти з Росії, залучення комерційних структур не дозволяє АТ «ЛіНОС» розв'язати проблему — одержати 6 млн. тонн нафти на рік. Інакше підприємство може перетворитися на купу металобрухту, а його 5-тисячний колектив залишиться без роботи.

Якби працював цей найбільший в Європі завод стабільно, забезпечив би нафтопродуктами до третини України. А поки що голова правління АТ В'ячеслав Лобач ходить по високих інстанціях з однією метою — забезпечити Україну нафтопродуктами, а нафтохіміків — роботою. Тим більше, що не за горами весняно-польві роботи: чим заправляти сільгоспмашини?

На знімку Вадима ЛЄСНОГО (ДІНАУ): фрагмент установки первинної переробки нафти ЕЛОУ-АВТ-2, поки що непрацюючої.

Приємні новини

Зійшла «Зоря». Іншої альтернативи немає

1997 рік для Миколаївського ВО «Зоря» почався і з маси проблем, і з важливого завдання. А саме: щоб зберегти колектив, треба виготовляти турбіни надійніші і дешевші, ніж у конкурентів, які користувалися б попитом у споживачів. Щоб замовник не шукав на стороні альтернативу рідній газовій турбіні, всі заводські служби нині підпорядковані цій стратегічній меті. Головне тепер — освоєння нових виробів, зокрема, підготовка до виробництва двигуна потужністю 8—10 МВт, розширення географії поставок, пошук інвестицій для технічного переозброєння, сертифікація управління якістю в системі міжнародних стандартів, скорочення всіх видів витрат.

На знімку: слюсарі-монтажники електрообладнання на газоперекачувальних станціях Олег Тарасенко та Олександр Колесников.

Фото Олександра КРЕМКА.

Школа виживання

Останні в черзі за зарплатою — керівники

Берегівський дослідно-експериментальний завод гаражного та діагностичного обладнання нині відповідає своїй назві лише наполовину. Третій цех — гордість заводу, — що свого часу єдиний у колишньому Союзі виготовляв діагностичні стенди, простоює. Найприкріше те, що довелося розлучитися з багатьма досвідченими фахівцями, робітниками, які мають «золоті» руки. Залишилися лише ті, хто не може себе уявити без рідного заводу, хто віддав йому десятки років життя, й хто не зміг перекваліфікуватися у «човників» тощо. Їм, на щастя, сьогодні на заводі робота знайшлася. Продовжують випускати бензоколонки, бо з появою приватних автозаправок на цю продукцію завжди є попит. Окрім того, серед основних видів продукції виробляють автопідіймачі та вулканізаційні апарати.

Однак підприємству хронічно бракує «живих» грошей: розраховуються з покупцями здебільшого бартером. Тож підприємство почало свідомо знижувати ціни на свою продукцію. Хоча рентабельність від цього становить усього 5 відсотків, зате прилади та устаткування з берегівською маркою не залежуються на прилавках. І ще така важлива деталь: зарплату, а борг по ній становить неповні два місяці, виплачують спочатку робітникам, інженерно-технічним працівникам і останніми (що вже залишилося) її дістають керівники підприємства.

Микола РІШКО.

Закарпатська область.

ЧОРНА КНИГА ПРО ЧОРНОБИЛЬ

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ТРАГЕДІЯ

ДОКУМЕНТИ І МАТЕРІАЛИ

У видавництві «Наукова думка» накладом лише 1000 примірників побачила світ актуальна книга «Чорнобильська трагедія. Документи і матеріали». І зовнішньо, за оформленням, і змістом вона дійсно чорна — зусиллями науковців Інституту історії НАН України в ній опубліковано понад 500 документів, більшість яких були таємними, не оголошувалися громадськості, що призводило до різного сприйняття чорнобильської трагедії.

Редакційна рада книги на чолі з академіком П. Толочком і група упорядників, очолювана Н. Барановською, доклали багато зусиль, щоб розповісти читачеві істину про те, як будувалася, діяла і зазнала катастрофи ЧАЕС, як реагували на це керівні мужі колишнього СРСР і України, якого болю завдала ця трагедія нашому народові і народам сусідніх країн, передусім Білорусі та Росії.

Чорнобильська трагедія і сьогодні хвилює не тільки український народ, а й світову громадськість. Адже поспіхом збудований «саркофаг» не гарантує, що завтра не скоїться ще більше лихо. А в умовах економічної кризи в Україні цій проблемі не надається належної уваги. Отож, слід невідкладно вирішувати цю надзвичайно складну проблему міжнародним загалом.

Володимир ЧЕРКАС.

Коментар

Якщо 40 разів по разу...

ОНОВЛЕНИЙ народними депутатами Закон України «Про систему оподаткування» конкретизує перелік податків і зборів (обов'язкових платежів) бюджетів усіх рівнів, а також внесків до державних цільових фондів. Маємо 20 податків з розряду загальнодержавних і 20 — з розряду місцевих.

Як то кажуть, спасибі за те, що податки і збори, що їх не заявлено в цьому Законі, сплаті не підлягають, а зміни і доповнення стосовно пільг, ставок та механізму їхньої сплати вносяться не пізніш як за шість місяців до початку нового бюджетного року. Тож, платники податків одержали гарантію: податкових революцій більше не станеться.

Але ще не закінчилася та податкова революція, яку маємо. Приміром, Прем'єр-міністр Павло Лазаренко вже звернувся з листом до Верховної Ради з приводу негативних наслідків, які може спричинити вилучення з переліку обов'язкових загальнодержавних податків і зборів внесків до Фонду сприяння зайнятості населення. Ще б пак! Безробіття протягом минулого року зросло втричі, потреба на першочергові виплати безробітним та на утримання державної служби зайнятості становить 12 мільйонів гривень: де взяти гроші?! Тим паче, що реформування податкової бази згідно з позиціями погоджувальної парламентської групи під орудою Віктора Мусіяки посувається не вельми продуктивно. Під час обговорення, скажімо, законопроекту про податок на додану вартість у другому читанні так і не було з'ясовано остаточні розміри відрахувань до зведеного і місцевих бюджетів. Інтереси уряду суперечать інтересам місцевих органів влади, проте, як не крути, перелік загальнодержавних податків встановлює парламент. Крім цього, визначено, що державні та інші цільові фонди, які не передбачені Законом «Про систему оподаткування,» поповнюються виняткову за рахунок прибутку підприємств на добровільних засадах.

Сергій ВЛАД.

Податки «вибиває» поліція!

ТРИ МІСЯЦІ сплинуло відтоді, відколи при Волинській обласній державній податковій адміністрації було створено спеціальну службу — податкову поліцію. Управління податкової поліції очолив перший заступник голови Державної податкової адміністрації в області підполковник Костянтин РУПЧЕВ.

Чим же займається ця служба? На запитання нашого власного кореспондента відповідає Костянтин Станіславович.

— Податкову поліцію створено на базі підрозділів боротьби з кримінальним приховуванням прибутків від оподаткування управління МВС на Волині, — каже Рупчев. — Нині в нашій країні формується державна податкова служба. Проблем —чимало. Бюджет недоотримує значних сум податкових платежів через порушення термінів їхньої оплати, приховування прибутків. Саме податкова поліція і має сприяти поповненню бюджету відповідними коштами, вчасному надходженню місцевих податків і зборів. Наш обов'язок — притягувати до кримінальної відповідальності злісних неплатників. А таких на Волині, на жаль, чимало. В області більш як дев'ять тисяч суб'єктів підприємницької діяльності. Третина з них сплачує податки несвоєчасно, а то й зовсім ухиляється від сплати. Якщо за приховування прибутків від оподаткування торік було порушено 101 кримінальну справу, то з початку цього року вже виявлено майже 260 порушень податкового законодавства. А це — 24 кримінальні справи.

— А яка користь від цього бюджетові?

— За два місяці нашої роботи до бюджету надійшло фактично 115 тисяч гривень стягнутих коштів. Вилучено алкогольних, тютюнових виробів майже на 90 тисяч гривень. Більшість податків надходить з недержавного сектора економіки. Проте є чимало прикладів, коли деякі фірми створюються на два-три місяці. Облагодили отакі горе-підприємці якусь одну грошову справу — і закрили фірму. Поклали гроші до власної кишені, а податків — жодної гривні. Сьогодні ми посилюємо контроль за такими фірмами: хто чим торгує, як веде облік товару чи вчасно показує свій дохід від реалізації. Звернули увагу на одноразові патенти. Це теж гроші. Перевірили роботу ринків у Луцьку. І лише за чотири дні було видано одноразових патентів більше, ніж за перший квартал минулого року.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Доки можна тиснути на фермера

ЗАПИТУЄ головний бухгалтер Черкаського відділення Фонду підтримки селянських (фермерських) господарств Олексій СОКОЛ.

—Якби фермерський рух не пресингували, — каже він, — за шість років його існування він перетворився б на істотну силу АПК держави. А так лиш найбільш відчайдушні, працьовиті і наполегливі люди зайнялися цією справою.

Далі Олексій Прохорович розповів, що часто до Фонду чи Асоціації фермерів області приїжджають фермери з найвіддаленіших районів, щоб з'ясувати чи правильно стягують з них податки на місцях. Після тривалих «розборок» між Асоціацією і податківцями рідко коли переможцями виходять фермери, бо написані законодавцем закони можна читати по-різному.

Фермери області, наприклад, які торік вирощували цукрові буряки, обурюються, коли після сплати усіх податків, з них стягують ще й податок на прибуток за цукор, вироблений з їх сировини на давальницьких умовах. «Якби цукровий завод був власністю фермера, тоді він не сплачував би цей податок», — пояснюють «бунтарям» у податковій адміністрації...

Або таке. У селі Білозір'ї Черкаського району фермер Назар Соколенко веде житлове будівництво. Коли він закупив для обладнання цього житла культтовари, з нього на повну котушку стягнули ПДВ. Усі намагання фермера довести неправомірність дій податківців закінчилися невдачею. Так само, як і «переговори» з інспекторами фермера із села Руської Поляни Павла Борисенка, котрий заперечував несправедливий податок на прибуток з одержаного на заводі цукру. Адже його господарству не виповнилося ще трьох років, і він за законом мав пільги щодо сплати цього податку.

—Наші фермери чекають нового виваженого закону про податки, — резюмує Олексій Сокол. — Інакше не розбагатіють ні вони, ні держава.

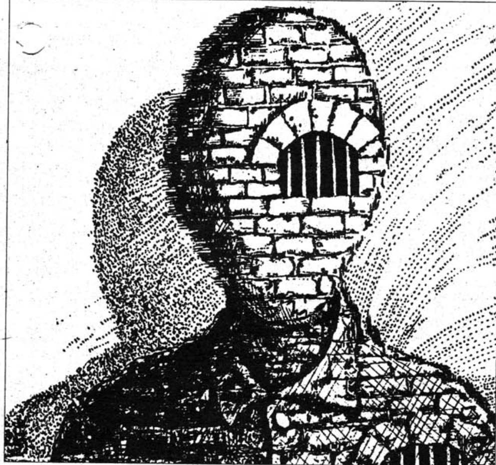
Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Білорусь вводить ПДВ на експорт з України

Олександр Лукашенко 21 лютого підписав декрет про обкладання ПДВ товарів, що виробляються на території України і ввозяться на митну територію Білорусі.

Товари, що ввозяться в Білорусь з України (крім поставок по виробничій кооперації), обкладатимуться ПДВ при ввезенні на територію республіки. Олександр Лукашенко доручив уряду провести переговори з цього питання з Кабінетом міністрів України. При цьому питання про обкладання ПДВ товарів, що експортуються в Україну, буде вирішуватись з урахуванням зобов'язань країн — учасниць Митного союзу.

Платник податків. **Мал. Віталія КОНОНЕНКА.**

Скільки «капне» в казну від базару?

ЖИТОМИРЩИНА — регіон дотаційний, а струмок уливань з Києва пересихає. Це змушує скрупульозніше рахувати власні копійки. Торік план надходження місцевих податків і зборів виконано на 203 відсотки. Але тон розмови на недавній бюджетній нараді був гострий. Зокрема, коли йшлося про базари.

— У Коростишеві нарікають, що немає коштів, щоб дорогу до цвинтаря впорядкувати. А не помічають, що за рік до бюджету надійшло лише 10 тисяч гривень ринкового збору, — зауважив голова облдержадміністрації А. Малиновський. Навівши ще кілька прикладів по інших районах, він резюмував: — Хіба так можна далі працювати? Немало коштів іде не в державну казну, а у власні кишеніділових людей.

Дані, з якими ознайомили в облуправлінні ринками, підтвердили, що строкатість справді надто велика. На відміну від Коростишева — міста на трасі Київ—Житомир, Олевськ — селище міського типу, найвіддаленіший райцентр у лісах під Білоруссю. Але в Олевську надійшло до місцевого бюджету від ринкового збору в чотири з лишком рази більше коштів, ніж у Коростишеві.

У Брусилові проти цієї графи бюджетних доходів зовсім прочерк. Отож стягують ринковий збір порізному, і принцип його розподілу коливається в максимально можливих межах: від стопроцентного вилучення в бюджет до повного залишення в розпорядженні ринку. Втім, чи багато дало те, що у Володарсько-Волинському забрали в бюджет весь ринковий збір, якщо за весь рік він становив тільки 4 тисячі гривень?

По-різному працюють і самі ринки. Загальний доход їх де в дватри рази, а де й удесятеро перевищує суму ринкового збору. Проте в Червоноармійську, якщо вірити звітним даним, увесь доход одним ринковим збором обмежився. Виходить, там навіть ваги напрокат не видають, не кажучи про інші послуги.

У Житомирі вже багато років з перемінним успіхом триває перетягування каната: у бюджет вилучають то 10, то 70, то 40 відсотків ринкового збору. Торік у казну його надійшло триста тисяч гривень — якраз по гривні на кожного мешканця обласного центру. Навіть бюджет Бердичева одержав від свого ринку більшу суму.

— На бюджетній сесії будемо порушувати питання про зміну пропорції, — сказала начальник міськфінвідділу Л. Назаренко.

І справді, що залишається робити, якщо частина підприємств безнадійно зупинилася, тож надходження від найголовнішого з восьми місцевих джерел —комунального податку — загрожує скоротитися. Завдяки базарам дещо «капне» і за статтею «збір за паркування машин». Торік це було 70 тисяч гривень — усе ж не порівняти з трьома тисячами гривень збору за видачу ордерів на квартиру. І навіть із 38 тисячами готельного збору.

А от збір за розміщення об'єктів торгівлі може схуднути: половина з 400 комерційних кіосків після нового року припинила торгівлю.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Бережи честь змолоду

Школа

У БАГАТЬОХ групах профтехучилищ та старших класах загальноосвітніх шкіл Закарпаття останнім часом разом з учителями або замість них на уроках можна побачити... спеціалістів податкових установ.

Лекції й бесіди з основ оподаткування в Україні систематично проводять начальник відділу по роботі з платниками податків в області Іван Діус, голова Свалявської податкової адміністрації Ольга Колядко, начальник відділу Мукачівської — Іван Варга та інші.

Питання оподаткування в багатьох школах та училищах краю включено до навчальних програм.

Художня гімнастика

Вернісаж краси і пластики

14 БЕРЕЗНЯ у київському Палаці спорту стартував 5-й міжнародний турнір з художньої гімнастики «Кубок Дерюгіної». Вперше ці традиційні змагання здобули статус серії «Гран-прі».

Започатковуючи 1992 року «Кубок Дерюгіної», Федерація художньої гімнастики України мала намір перетворити його і на огляд готовності на старті сезону (турнір вирішено було завжди проводити у березні) провідних гімнасток світу, і на «перший бал» перспективних молодих спортсменок, чиї головні досягнення ще попереду.

На першому турнірі «Кубок Дерюгіної» у 1992 році перемогу святкували вихованки Альбіни Миколаївни Дерюгіної Олександра Тимошенко і Оксана Скалдіна, які за кілька місяців тріумфально виступили на Олімпіаді в Барселоні — Олександра завоювала там золоту медаль, Оксана — бронзову.

У 1993 році переможницею турніру в багатоборстві стала талановита українська гімнастка Вікторія Яні. Наступного року «Кубок Дерюгіної» не розігрували, а два наступні турніри перетворилися на справжній бенефіс майбутньої олімпійської чемпіонки Катерини Серебрянської — вона була найкращою і в багатоборстві, і в усіх вправах з предметами!

Нинішній розіграш «Кубку Дерюгіної» принципово відрізняється від усіх попередніх — він, як уже було зазначено, здобув статус серії «Гран-прі» — змагання, що перебувають під особливим патронажем Міжнародної федерації гімнастики. Особливого значення набуває «Кубок Дерюгіної-97» також як масштабна демонстрація гімнастичних програм, складених у руслі нових вимог ФІЖ на чотирирічний олімпійський цикл.

Свої нові композиції привезуть до Києва численні провідні гімнастки світу: три російські спортсменки на чолі з срібним призером Олімпіади в Атланті Яною Батиршиною, дуже досвідчена білоруська гімнастка Тетяна Огризко, лідери художньої гімнастики Болгарії, Іспанії, Італії, Чехії, Фінляндії, Канади... Понад 20 країн уже підтвердили участь своїх представниць у київському «Гран-прі».

Українська художня гімнастика буде, звичайно, представлена широко — і своїми примадоннами, і найкращими молодими спортсменками. Вийде на килим бронзова медалістка Атланти Олена Вітриченко, готові захищати честь України вихованки «Школи Дерюгіної» Тетяна Попова, Тамара Єрофеєва, Наталя Жаданова, які вже встигли цього року переможно виступити на представницьких турнірах в Італії та Португалії.

Прихильників художньої гімнастики очікує в Палаці спорту незабутнє видовище — справжній вернісаж грації, музики, краси!

Олександр БАШКАТОВ.

Футбол

До Албанії ми не їдемо...

Позавчора у штаб-квартирі Федерації футболу України відбулася прес-конференція її президента Валерія Пустовойтенка. У розмові участь взяли також президент ПФЛ Григорій Суркіс та головний тренер національної збірної Йожеф Сабо.

Валерій Павлович багато уваги приділив майбутньому матчеві відбіркового турніру чемпіонату світу Албанія—Україна. Забігаючи наперед, скажу, що через кілька годин після цієї зустрічі стало відомо про заяву Федерації футболу Албанії. В ній говорилося, що у зв'язку з політичною ситуацією в країні проведення названого поєдинку футболістів неможливе.

І взагалі гра викликає сумнів. Однак остаточне рішення приймає виключно ФІФА. Можлива зустріч на нейтральному полі: у Швейцарії, Греції, Югославії або Македонії. Умови в останній країні високо оцінив пан Пустовойтенко. Втім, слід враховувати й такий факт: у Македонії постійно проживає чимало громадян албанського походження. Останнім часом їх кількість збільшилася за рахунок перебіжчиків. Зрозуміло, що вони неодмінно прийдуть на стадіон і активно підтримуватимуть земляків.

Президент ФФУ торкнувся також питання реконструкції головної арени Національного спорткомплексу «Олімпійський». Зокрема, стало відомо, що планується ремонт поля, трибун. Кожен глядач незабаром матиме індивідуальне пластмасове крісло, як того вимагають міжнародні футбольні організації.

Валерій Павлович розповів журналістам і про рішення президії Кабміну про клопотання перед Верховною Радою зняти податки з будівництва нової тренувальної бази ФК «Динамо» (Київ).

Я звернувся до Григорія Суркіса з проханням прокоментувати останню заяву президента ФФУ:

—Валерій Павлович нагадав, що 1995 року було закладено підвалини нового медико-відновлювального центру і готелю нової бази клубу в Кончі-Заспі, якими користуватимуться не тільки динамівці, а й усі, без винятку, національні збірні країни. Це будівництво вийшло на фінішну пряму. На об'єкті працює 750 чоловік. Є серед них італійські та хорватські фахівці. Більшість робітників з України. Отож, було створено багато робочих місць для наших громадян. Але ми зіштовхнулися з нонсенсом. Посудіть самі. Товариство «Динамо» існує за рахунок внесків спонсорів. Будівництво бази завершується в нелегкі часи, коли держава відмінила всі пільги. Таке рішення вірне. Та є об'єкти, які заслуговують на виняток. Це стосується й нашого.

Залишилося провести оздоблювальні роботи, придбати устаткування, меблі — усього на 2 мільйони 600 тисяч доларів. А податків вимагають мільйон двісті тисяч. Це ж — своєрідний податок на спонсорство! Такого не побачите в жодній цивілізованій країні. Тому й звернулися по підтримку до Президента України Леоніда Кучми. Нас зрозумів Прем'єр-міністр Павло Лазаренко і підписав оте клопотання до Верховної Ради. Сподіваємося, що й найвищий законодавчий орган країни зрозуміє ситуацію і піде нам назустріч. За таких умов, красуня-база в липні прийме футболістів національної збірної і київського «Динамо».

Йожеф Сабо розповів журналістам про те, що він тепер має двох помічників — Леоніда Буряка і Володимира Веремєєва. Йожеф Йожефович разом із Володимиром Григоровичем побував в Ізраїлі, передивився багатьох кандидатів до своєї команди. А також спостерігав за товариським матчем збірних Ізраїлю та Німеччини. Останні — наші суперники по відбірковій групі —справили на пана Сабо сильне враження.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Оголошення

ТУРБОКОМПРЕССОРЫ
ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ
ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА
КОЛЕНВАЛЫ

ЧП «СПАРК», Киев,
вул. Чаадаєва, 3а (Борщаговка)
Тел./факс: (044) 474-4177

До відома громадськості

Південно-Українська атомна електростанція звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованими тарифами на території Миколаївської області.

Поштова адреса: 329550, м. Южноукраїнськ Миколаївської області.

Телефон 40-09.
Телетайп 272488 ГАММА.
Факс (048-2) 23-24-26.

CASIO

DUAL CD CHANGER
CD STEREO RADIO CASSETTE RECORDER

ND-300DW
- Проигрыватель CD для 2-х дисков
- Радиочастоты: AM/FM/SW
- Система BASS Boost
- Дистанционное управление
- 4-х полосный графический эквалайзер
- Размеры: 630x328x225 мм
- Вес: 4,3 кг (без батареек)

CD-700DS
- Проигрыватель CD для 2-х дисков
- Радиочастоты: AM/FM/SW
- 30 программируемых операций для проигрывателя CD
- Система BASS Boost
- Функция "запись одним нажатием"
- Клавиши с подсветкой
- Размеры: 405x172x250 мм
- Вес: 3,9 кг (без батареек)

ТЕХНОЛОГИЯ CASIO **Для перемещения механизма звукоснимателя/датчика CD в вертикальной и горизонтальной плоскостях используется один мотор. Такая упрощенная и в то же время улучшенная схема обеспечивает большую надежность и прочность.**
- Высокая скорость смены дисков (1,6 сек.)
- Компактная конфигурация
- Один диск может быть заменен во время проигрывания другого

МЕХАНИЗМ ЗВУКОСНИМАТЕЛЯ CD

CD-310S
- Радиочастоты: AM/FM
- Система BASS Boost
- Механизм "автостоп"
- 24 программируемые операции
- Функция "запись одним нажатием"
- Размеры: 324x158x215 мм
- Вес: 2,6 кг (без батареек)

PZ-2800
- Дистанционное управление
- Система BASS Boost
- 24 программируемые операции
- DAC 1-бит
- Адаптор переменного тока
- Размеры: 134x34,5x160 мм
- Вес: 240 г (без батареек)

PZ-830
- Система BASS Boost
- 24 программируемые операции
- DAC 1-бит
- Адаптор переменного тока
- Размеры: 134x34,5x150 мм
- Вес: 240 г (без батареек)

ВЫ МОЖЕТЕ ОБРАТИТЬСЯ К НАШИМ ДИЛЕРАМ:

САНКТ–ПЕТЕРБУРГ
- АО "Харт" Тел.: 812-510-41-10
- "Алеко" Тел.: 812-210-44-17
- "ЛИТ" Тел.: 812-310-14-61

МОСКВА
- АО "Белка" Тел.: 095-974-73-14
- "ЛИТ" Тел.: 095-269-29-10
- ТД "Апико" Тел.: 095-208-40-26
- "Аполло Электроникс" Тел.: 095-174-78-55
- "РВК" Тел.: 095-978-60-89
- "Микродин" Тел.: 095-212-99-10
- "НОРД" Тел.: 095-488-61-47

ЕКАТЕРИНБУРГ
- "Белка-Исеть" Тел.: 3432-44-24-28

УКРАИНА
- "Микроприбор" Тел.: 044-229-34-88
- "Топ" Тел.: 482-29-60-46
- "Солар" Тел.: 0562-67-90-68
- "Думка" Тел.: 0562-78-25-00
- "Аполло Электроникс" Тел.: 044-483-72-58

БЕЛАРУСЬ
- "ЗИКО" Тел.: 172-76-82-13

УЗБЕКИСТАН
- "Эпсилон" Тел.: 3712-50-32-86

ЭСТОНИЯ
- "PLUSS-A" Тел.: 014-646-00-71

По вопросам оптовых поставок обращайтесь на английском языке по адресу:

CASIO COMPUTER CO., LTD.
EMI & AUDIO Division
International Marketing Headquarters
FAX: 81-3-3347-4685
Telex: J26931 CASIO
Representative Office in Moscow
FAX: 095-258-12-11

ОАО «Черноморгидрострой»

уведомляет, что общее годовое собрание акционеров ОАО «Черноморгидрострой» состоится 25 апреля 1997 г. по адресу: г. Одесса, п.Черноморка, пер. Южносанаторный, 1, база отдыха ОАО «Черноморгидрострой». Начало в 10.00.

Предлагаемая повестка дня:

1. О результатах деятельности за 1996 финансовый год и задачах на 1997 год.
2. Отчет ревизионной комиссии. Утверждение результатов деятельности за 1996 финансовый год.
3. Утверждение изменений в составе органов управления АО.

Регистрация участников собрания 25 апреля 1997 г. с 8.00 до 9.45 по предъявлению документа, удостоверяющего личность, и документа, подтверждающего право собственности на акции.

Справки по телефону: 25-22-03.

До уваги акціонерів!

Скликаються перші загальні збори ВАТ «ХАТП 16361».

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарської діяльності.
2. Вибори органів управління.
3. Зміни та доповнення до статуту.
4. Про внутрішні нормативні документи.
5. Різне.

Збори відбудуться 23 квітня 1997 р. об 11 годині в актовому залі підприємства за адресою: Харків, вул. Біологічна, 4-Б.

Початок реєстрації акціонерів о 10 годині.

При собі мати паспорт.

Телефон для довідок (0572) 23-21-92.

АТ «Буддеталь»

повідомляє своїм акціонерам про проведення 23 квітня 1997 р. о 12-й годині перших загальних зборів акціонерів. Збори відбудуться за адресою: м. Суми, вул. Привокзальна, 2, у приміщенні будинку культури рафінадного заводу.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про роботу ВАТ «Буддеталь» у 1996 р.
2. Висновок ревізійної комісії з річного звіту і балансу та затвердження річного звіту і балансу.
3. Затвердження нової редакції статуту ВАТ «Буддеталь».
4. Обрання спостережної ради.
5. Обрання голови та членів правління.
6. Обрання ревізійної комісії.
7. Прийняття внутрішніх нормативних документів.

Реєстрація акціонерів — з 9-00 до 11-00 23.04.1997 р. При собі мати документ, що засвідчує особу.

У разі неможливості особистої участі акціонер може за дорученням передати право голосу іншій особі.

Телефони для довідок: (0542) 25-05-98, 25-30-59.

Відкрите акціонерне товариство «ШЛІФВЕРСТ» Лубенського верстатобудівного заводу

реалізує верстати для перешліфовки шийок к/валів, виконує капітальний ремонт верстатів мод. 3А423, 3В423, 3А130, 3131, 3М173, 3М174, 3М175 і на заводі, і з виїздом спеціалістів до замовника.

Тел.: (05361) 5-26-42; 5-30-73.

Арбітражний суд Миколаївської області (м. Миколаїв, пл. Леніна, Будинок Рад) порушив справу № 1048/1 про банкрутство приватного підприємства «Корд» (Первомайськ Миколаївської області, вул. Парк комуни, 6, розрахунковий рахунок № 000468246 АК АПБ «Україна», МФО 326386).

Претензії приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Відкрите акціонерне товариство «Нікопольський кранобудівний завод»

повідомляє своїх акціонерів, що перші загальні збори ВАТ «Нікра» відбудуться **24 квітня 1997 року** за адресою: 322900, Нікополь Дніпропетровської області, вул. К. Лібкнехта, 169 у залі засідань інженерного корпусу, 3-й поверх.

Реєстрація акціонерів проводитиметься: **23 КВІТНЯ** 1997 року, з 9-00 до 16-00; **24 КВІТНЯ** 1997 року, з 9-00 до 13-00.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати: документ, який засвідчує особу;

доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Звіт голови правління про підсумки роботи ВАТ «Нікра» за 1996 рік. Затвердження річного звіту, балансу за 1996 рік.
3. Звіт голови ревізійної комісії.
4. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства.
5. Затвердження внутрішніх нормативних документів ВАТ «Нікра».
6. Вибори голови правління, спостережної ради, ревізійної комісії товариства.
7. Затвердження розподілу прибутку за підсумками фінансово-господарської діяльності товариства за 1996 рік.
8. Затвердження планового розміру відрахувань у фонди товариства на 1997 рік.

Початок зборів о 14.00.

За проектами документів, пов'язаних із порядком денним зборів, можна ознайомитися у бюро роботи з цінними паперами з 1 квітня 1997 року щоденно, крім суботи та неділі.

Тел. для довідок: (05662) 16-2-42; 16-2-72.

Арбитражный суд Одесской области возбудил дело № 4/4-6 по заявлению Государственной налоговой администрации в Ренийском районе Одесской области о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «ЛОС» ЛТД, юридический адрес: г. Рени Одесской области, ул. Шевченко, 20, р/с 000604014 в Измаильском отделении «Укрэксимбанка».

Кредиторам, а также возможным санаторам, направить заявления к должнику с имущественными требованиями в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, Одесса, проспект Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим порушив справу № 2461-8 про визнання банкрутом фірми «Сіноп». Юридична адреса: 333000, м. Сімферополь, вул. Гресівська, 1, кв. 14, р/р 468342 в Кримському АКБ «Крим-Банк», МФО 324623, свідоцтво про реєстрацію № 22239084.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подавати до Арбітражного суду Автономної Республіки Крим /333000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18/ в місячний термін з дня публікації оголошення.

Правление открытого акционерного общества «Макеевский труболитейный завод»

объявляет о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 26 апреля 1997 года в 9.30 во Дворце культуры ОАО «МТЗ», по адресу: г. Макеевка, ул. Свердлова, 25.

Регистрация участников 26 апреля 1997 г. с 8.00 во Дворце культуры ОАО «МТЗ».

Повестка дня:

1. Отчет правления общества о результатах деятельности и распределении прибыли за 1996 г.
2. Отчет и заключение ревизионной комиссии по балансу и финансовому состоянию общества за 1996 г.
3. Доклад аудиторов по проверке.
4. Утверждение положений общества.
5. Утверждение устава общества в новой редакции.
6. Избрание руководящих органов ОАО «МТЗ».
7. Утверждение основных направлений деятельности общества и порядка распределения общей прибыли в 1997 г.
8. Разное.

С материалами по повестке дня можно ознакомиться в оргкомитете по адресу: г. Макеевка, ул. Свердлова, 25, ком. 54.

Телефон для справок (06232) 9-53-90.

До уваги акціонерів ВАТ «Проектно-технологічний інститут «Київоргбуд»!

Правління ВАТ повідомляє про скликання перших загальних зборів акціонерів, які відбудуться 22 квітня 1997 року за адресою: Київ, вул. Грушевського, 4.

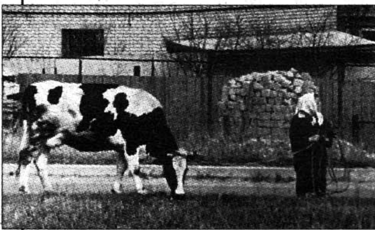
На порядку денному: звіт правління ВАТ про результати роботи за 1996 рік, затвердження цього звіту, а також положення про загальні збори акціонерів ВАТ, змін та доповнень до статуту ВАТ та положень, що регламентують його діяльність, вибори органів управління та контролю ВАТ.

Початок зборів о 14 годині, реєстрація учасників з 13 години в день скликання за місцем проведення зборів.

Акціонерам мати при собі документ, що посвідчує його особу (паспорт), доручення на право представляти інтереси акціонера.

Ознайомитися з проектами документів можна за адресою: **Київ, вул. Суворова, 4/6, кімната 802, тел: 290-98-73; 290-92-56.**

Неміські новини

На заслужений відпочинок — з коровою

Нечуваний пункт з'явився в колективному договорі, затвердженому зборами членів КСП «Заповіт Ілліча» (Скадовський район Херсонщини). Доярка, яка виходить на пенсію і має стаж не менш як 20 років, може безоплатно взяти зі своєї групи найулюбленішу корову. І одразу, на зборах, голова правління народний депутат України Юрій Сластьон надав Наталії Онопрієнко право першою зробити цей приємний вибір. А другий сюрприз ще дивовижніший: віднині тутешні мужчини, дружини яких народили, отримуватимуть додаткову відпустку, хоч Ілліч такого, здається, й не заповідав.

Танцювала риба з раком

Хто чим по чому, а донецькі рибоводи вирішили вдарити по безриб'ю раком. Вони взялися розводити раків. Втім, і безриб'я їм не загрожує: у ставках Донрибкомбінату вже давно «нагулюють боки» товстолобик, короп, білий амур, осетрові й королева прісних вод — форель. Невгамовний комбінат закупив дві тисячі штук раків і пустив до спеціально підготовлених ставків. Навесні почнеться нерест, під осінь — маточне поголів'я. Перша товарна продукція з'явиться за два-три роки.

Пенсіонери грюкнули дверима й колгоспу як не було

Несподіванкою закінчилися звітно-виборчі збори членів КСП Пільного Олексинця Городоцького району Хмельницької області. 59 власників земельних паїв — в основному пенсіонери — подали заяви про вихід із КСП. «Розкольники» вирішили передати свої ділянки в оренду фермерам. Решта, не наважившись на такий радикальний крок, висловилися за створення замість КСП приватно-орендного підприємства, яке очолив учорашній голова Михайло Островський. Хто програє, а хто виграє, покаже час.

Надивившись Біттнера

З весни у Верховинському районі на Прикарпатті мають намір вирощувати лікарські рослини. Наприклад, знамениту арніку, занесену до Червоної Книги, можливо, через те, що її найчастіше використовували в своїх рецептах карпатські знахарі. Так буде матеріалізовано ідею фонду «Карпатський женьшень». Під цілющі трави відведено понад 50 гектарів, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Учора не варто було надто задирати голову

Сьогодні — можна

Учора був день преподобного Льва. У народі свято вірили, що цього дня можна запрогнозувати власну долю: якщо людина встигла побачити від початку до кінця спалах падаючої зірки, то вважали, що з неба впала саме її зірка. І їй недовго залишилося топтати грішну землю. Втім, етнографи трохи пом'якшують імідж цього дня, уточнюючи, що стосується те не найоптимістичніше з пророцтв лише тих, хто цього дня ще й почував себе негаразд. Коли зірочка падала в котрийсь з інших днів року, поетична й час від часу зажурена українська душа могла розтлумачити це так: «То Вкраїна втратила дівчину».

* * *

А в неділю — не менш поетичне, але вже безпечне святце Обертіння. За церковним календарем його треба розуміти як віднайдення (обретіння) Чесної Голови святого Іоанна Хрестителя. Тим часом у народі кажуть Обертіння і пов'язують цей день з моментом повернення птахів. Першими прилетять жайворонки, потім граки, журавлі, лелеки та ремези. Кажуть, що ремези починають будувати свої знамениті химерністю гнізда саме на Обертіння. Хоч Божі пташки цього дня і працюють, жінки остерігаються, надто — прати білизну.

Вельмишановний роялю!

На відміну від знаменитої чеховської шафи, цей предмет справді заслуговує на повагу

КАБІНЕТНИЙ рояль, що належав співакові світової слави Модесту Менцинському, відтепер звучатиме на його батьківщині. З далекої Скандинавії до Львова реліквію привіз його онук Ганс Менцинський. Він передав унікальний інструмент фірми «Бекштайн» у дарунок музею Соломії Крушельницької, де створено фонд його діда.

Як вважають дослідники, саме Крушельницька була «хрещеною матір'ю» співака. Сину священика і семінаристу нелегко було вибрати між амвоном і сценою. Сумніви розвіяла, почувши спів юнака, Соломія. Вона ж протегувала Менцинського до трупи Варшавського оперного театру, звідки й почалося його блискуче сходження до вершин мистецтва. Тому й зберігають у музеї все, пов'язане з двома геніями, долі яких так тісно переплелися.

Доброчинному візиту Ганса Менцинського сприяли голова української громади Швеції Богдан Залуга та київський музикознавець Михайло Головащенко. Долучилася до справи українська дипломатична служба та національна комісія з повернення в Україну культурних цінностей. Привезла рояль асоціація міст-побратимів Екілтун —Львів, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

— Я зачарований і глибоко захоплений високим рівнем культури і духовності українців, — сказав Ганс Менцинський. — Це виявляється і в шані до пам'яті видатних земляків, і в розвитку нових мистецьких традицій. Я мав щастя почути виступи народної хорової капели «Трембіта», інших музикантів. Думаю, що й сам Модест Менцинський дав би їм найвищу оцінку.

Гість відвідав села Новосілки і Хідновичі Мостиського району, де народився і виріс його дідусь і де діють музеї. Одному з них він подарував ще одну сімейну реліквію — порцелянову шкатулку з силуетом уславленого співака.

Кому до ІКОМу, тому не до казино

Львівська картинна галерея відзначає своє 90-річчя каскадом вернісажів

ЩЕ НАПРИКІНЦІ минулого століття серед львівської інтелігенції зародилася благородна ідея створити музей західноукраїнського мистецтва. Частково допоміг у цьому магістрат, який виділив кошти на придбання деяких приватних збірок.

Основна експозиція формувалася за гроші, зібрані міською громадою. Одна з найбільших колекцій, куплена у подільського землевласника Івана Яковича, і лягла в основу нинішньої галереї.

У передвоєнні роки її фонди поповнили твори з націоналізованих приватних збірок, колекцій Ставропігійського братства, духовної семінарії, музеїв історії Яна Собеського та релігійного мистецтва. Проте під час другої світової війни частину цих скарбів вивезли гітлерівці, які влаштували у приміщенні музею свій штаб. Серед вивезеного був і альбом з малюнками Дюрера. Декотрі з двохсот «експропрійованих» полотен прикрасили офіцерські казино та ресторани. Втім, це не перешкодило галереї стати однією з провідних в Україні. Колекція налічує понад 53 тисячі творів декоративно-ужиткового мистецтва європейських і вітчизняних майстрів XIV — XX століть. Саме тут —найбагатші в державі збірки західноєвропейського мистецтва, дерев'яної скульптури, українського портрету.

Знамениті Каплиця Боїмів, Олеський замок, музей найдавніших пам'яток Львова, музей оборонної архітектури «П'ятничанська вежа» — все це філії галереї, нанизані на срібне екскурсійне кільце Прикарпаття. Незабаром до них приєднаються Золочівський і Підгорецький замки, де вже закінчують реставраційні роботи.

Тривають вони і в майстернях галереї. Урятованим скарбам — відновленим іконам, художнім полотнам великих майстрів і присвячувалася ювілейна експозиція. Але це — день учорашній. А сьогоднішній представлений на новій виставці творів, подарованих відомими художниками з України та Австралії, Аргентини, Великобританії, Канади.

Галерея однією з перших в Україні стала членом ІКОМу — Міжнародної ради музеїв.

Сторінку підготувала Людмила ІВАНЕНКО.

А у нас

Вата — з льону

Черкаське АТ "Ватфарм" уперше в Україні розробило цю технологію. Експерти стверджують, така вата за багатьма параметрами переважає традиційну. АТ створило і власну аптечну мережу: 27 аптек, кіосків та пунктів, які здобули собі популярність високою якістю та низькими цінами.

Гроші — з повітря

Вірші, як відомо, ростуть зі сміття, а гроші — з повітря. У цьому можуть поклястися чимало харківських фірм. Одна з них узялася надавати допомогу в оформленні віз для виїзду до Аргентини: фірма... продавала адресу посольства, і не більше. Щоби покласти край цьому нетрудомісткому бізнесу, посольство Республіки Аргентина змушене було опублікувати в місцевій пресі свої пояснення. І адресу з телефонами.

Олівці — з кедра

Слов'янська олівцева фабрика (Донецька область) відправила до Томська 12 мільйонів кольорових стрижнів. Натомість з Росії отримала 100 кубометрів кедрової деревини, в яку одягаються олівці. Такі самі взаємообміни Слов'янськ проводить із Москвою та Казанню. Слов'янськ, Москва, Томськ і Казань — чотири місця на території СНД, де є олівцеві виробництва. В Україні — воно єдине. Слов'янськ випускає графітні, сувенірні, шкільні, канцелярські, косметичні олівці, а також склографи — аж 50 найменувань. Сировина —глини Часів-Ярського родовища та графіти Кіровоградського родовища. Сподіватимемося, що тими графітами в Росії ніхто про Україну надто великих дурниць не напише.

Мал.Сергія ФЕДЬКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289680.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311041.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.